

DWUTYGODNIK SUWALSKI

ISSN 2300-4207

20.02.2018 r.

nr 4/128

rok XXIX

Nakład 5.000 egzemplarzy

KREATYWNA CHEMIA

Czytaj str. 12

>> PRACE KANTEGO

W suwalskim Centrum Sztuki Współczesnej Galerii Andrzeja Strumiły obejrzeć można prace Jana Kantego Pawluśkiewicza. Jego malarstwo żel-art to efekt kilkunastoletnich poszukiwań plastycznych w najnowszej autorskiej technologii, której podstawą są pastelowe i brokatowe żele zawarte w japońskich długopisach. Dzięki nim jego obrazy zaskakują oryginalnością i dotychczas niespotykaną ekspresją malarską.

W czasie wernisza Jan Pawluśkiewicz zaprezentował się jako artysta wszechstronny. Zaśpiewał m.in. piosenkę do tekstu swojego przyjaciela, niedawno zmarłego Leszka Aleksandra Moczulskiego, pochodzącego z Suwałk. Mieli wspólnie pojawić się na otwarciu tej wystawy. Niestety L. A. Moczulski zmarł 17 grudnia ubiegłego roku.

– On na pewno jest z nami – powiedział J. Pawluśkiewicz w czasie suwalskiego wernisza.

Licznie przybyli do CSW Galerii Andrzeja Strumiły widzowie obejrzeli też prezentację multimedialną oraz wysłuchali ciekawego dialogu pomiędzy J. Pawluśkiewiczem i Zbigniewem Fałtynowiczem

Czy to były płótna mistrza Jana, czy Kantego – śpiewał przed prawie półwieczem Marek Grechuta. Tej wątpliwości nie mieli suwalczanie, który odwiedzili suwalską galerię w czasie wernisza wystawy „Sensy Byty Mary” Jana Kantego Pawluśkiewicza

z suwalskiego Muzeum Okręgowego. Krakowski artysta przyznał, że maluje od zawsze. Choć raz pierwszy wystawił swoje obrazy dopiero w 1999 r. w Piwnicy pod Baranami. Od tego czasu zaprezentował wiele serii obrazów, rysunków i grafik. Na koncie ma ponad 70 wystaw indywidualnych w kraju i za granicą.

>> JAK KULTURALNIE DYSKUTOWAĆ?

Młodzież z suwalskiego III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. A. Lityńskiego debatowała o konflikcie pokoleń, znaczeniu rozwoju kultury i przemysłu. Szczególnie interesująca była dyskusja na temat: Internet jest wrogiem człowieka. A to wszystko w ramach projektu DeBBaTa czyli debat oksfordzkich, w czasie których młodzież uczy się umiejętności prowadzenia kulturalnej dyskusji opierającej się na argumentach merytorycznych, a nie personalnych atakach i dosadnych epitetach.

Projekt DeBBaTa jest realizowany w 9 polskich miastach. W Suwałkach inicjatorem realizacji projektu była Młodzieżowa Rada Miasta Suwałki. W czasach, w których często umiejętności miękkie i doświadczenie projektowe stanowią o szansach na rynku pracy, polski system edukacji często nie spełnia swojej roli. Młodzież kończąc edukację nie posiada umiejętności, które są cenione przez współczesnych pracodawców. Właśnie dlatego powstał projekt DeBBaTa.

Wysoko trzeba ocenić wiedzę i wartość dobranych argumentów przez uczestników debaty w suwalskim III LO. Zwycięska drużyna zaprezentuje się podczas miejskiego finału projektu DeBBaTa.

>> SPEC OD KULTURY

Dr Krzysztof Snarski z Suwałk otrzymał trzecią nagrodę w XIII edycji Konkursu na najlepszą pracę doktorską z dziedziny nauk o kulturze ogłoszonego przez Narodowe Centrum Kultury. Krzysztof Snarski otrzymał nagrodę za pracę „Współczesna tożsamość kulturowa staroobrzędowców zamieszkałych na Suwalszczyźnie”. Jest pracownikiem suwalskiego Muzeum Okręgowego.

Foto. Narodowe Centrum Kultury

Happy Kids' Club

PRZEDSZKOLE JĘZYKOWE

ogłasza nabór dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat .
Wolne miejsca w każdej grupie wiekowej !!!

ANGIELSKI, FRANCUSKI
AQUAPARK, KINO, TEATRZYK,
wszystko tylko za 290 zł,
bez żadnych opłat dodatkowych.

ul. Szkolna 2, Suwałki, tel. 792 060 469, kja.edu.pl

ZDANIEM PREZYDENTA

Od kilku dni 11 czujników na terenie całego Miasta Suwałki bada jakość powietrza, którym oddychamy. Każdy mieszkaniec naszego miasta ma możliwość prowadzić monitoring zanieczyszczeń powietrza oraz poziomu frakcji pyłów PM 2,5 i PM 10, które są najbardziej niebezpieczne dla zdrowia człowieka i środowiska naturalnego. Wskazania są dostępne na stronie map.airly.eu, z której można ściągnąć też aplikację na urządzenia mobilne.

Z przykrością stwierdzam, że już pierwsze dni obserwacji wskazują, że powietrze w Suwałkach nie należy do najczystszych. Niestety, popołudniami i wieczorami normy stężenia szkodliwych pyłów są przekroczone nawet o 600%. Najgorzej jest na osiedlu Hańcza, gdzie czujnik postawiony został na Przedszkolu nr 1 przy ul. Raczkowskiej. Bardzo złą jakość powietrza wskazuje również czujnik przy ul. Emilii Plater, Filipowskiej, czy Sikorskiego – czyli tam gdzie są osiedla domów jednorodzinnych.

Wcześniej w Suwałkach był tylko jeden taki czujnik usytuowany na ul. Pułaskiego.

Praktycznie zawsze wskazywał, że jakość suwalskiego powietrza jest bardzo dobra. A to dlatego, że nie ma tam żadnych zabudowań, które powodowałyby zanieczyszczenie w związku z ogrzewaniem.

Montując czujniki na terenie całych Suwałk udowodnił, że, niestety, nie jest zbyt dobrze. Dlatego też już od trzech lat Suwałki realizują specjalny program dotacji dla tych osób, które chcą wymienić swój stary piec na ogrzewanie gazowe, pochodzące z miejskiej sieci ciepłowniczej lub po prostu nowsze, bardziej

proekologiczne. Z dopłat skorzystało już ponad stu naszych mieszkańców, którzy cieszą się nowoczesnym systemem ogrzewania swoich domów.

W tym roku do wykorzystania jest podobnie jak w latach ubiegłych 200 tys. zł. Jeżeli zajdzie taka potrzeba znajdziemy jeszcze więcej środków finansowych na ten cel. Wnioski można składać do 31 marca. Dotacje przeznaczone są dla właścicieli domów jednorodzinnych, ale w grę wchodzi również wspólnoty mieszkaniowe. W przypadku domów jednorodzinnych dotacja wynosi do 3 tys. zł, natomiast w przypadku wspólnot mieszkaniowych do 10 tys. zł.

Wniosek wraz z kompletem dokumentów dostępny jest na stronie internetowej www.um.suwalki.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP), w zakładce menu tematycznej/ochrona środowiska/Program ograniczenia niskiej emisji oraz w Wydziale Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach pok. 210 tel. 87 562 82 10.

Czesław Renkiewicz

>> SUWAŁKI „WYKLĘTYM”

Trzecia edycja biegu poświęconego pamięci żołnierzy antykomunistycznego i niepodległościowego podziemia odbędzie się w Suwałkach 4 marca. Bieg rozpocznie się o godz. 17. Uczestnicy będą mieli do pokonania trasę liczącą ok. 1200 m. W tym roku start nastąpi przed Centrum Handlowego Suwałki Plaza, w miejscu niezwykle symbolicznym i mającym swoją wymowę, bowiem w latach 40-tych i 50-tych XX wieku znajdowało się tutaj więzienie karno-śledcze II klasy, w którym to w latach 1946-1949 wykonano co najmniej 7 wyroków śmierci.

Bohaterem tegorocznej edycji jest Marian Piekarski, ps. „Ryś” (ur. 8 stycznia 1927 r. w Berżnikach, zm. 11 września 1946 r. w Białymstoku) – harcerz, żołnierz Armii Krajowej i Armii Krajowej Obywatelskiej, członek Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. Odznaczony Krzyżem Walecznych.

Organizatorzy biegu: 1. Suwalska Drużyna Harcerzy „Baszta” im. Mariana Piekarskiego, Hufiec ZHP Suwałki, OSiR Suwałki. Zapisy do biegu na www.elektronicznezapisy.pl

SUWAŁKI „WYKLĘTYM”
BIEG PAMIĘCI ŻOŁNIERZY ANTYKOMUNISTYCZNEGO I NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO PODZIEMIA

04.03.2018
GODZ. 17:00

START:
PLAC PRZED CHR SUWAŁKI PLAZA

BOHATER BIEGU:
MARIAN „RYŚ” PIEKARSKI (1927-1946)

ZAPISY: WWW.ELEKTRONICZNEZAPISY.PL

Organizatorzy: OSiR SUWAŁKI, Związek Harcerstwa Polskiego, Partner: SPOR TOWE SUWAŁKI

>> A.M. ANDERS W KOMITECIE

Anna Maria Anders, senator Prawa i Sprawiedliwości dołączyła do miejskiego komitetu organizacyjnego obchodów 100-lecia niepodległości w Suwałkach. Do udziału w organizacji obchodów **Czesław Renkiewicz**, prezydent Suwałk zaprosił około 150 osób, samorządowców, przedstawicieli suwalskich instytucji kultury, sportu i spółek miejskich, suwalskie parafie, placówki oświatowe, służby mundurowe i inne. Część osób nie odpowiedziała na zaproszenie m.in. poseł **Jarosław Zieliński**, służby mundurowe oraz suwalscy radni z Klubu PiS.

WTOREK Z RADNYM

W każdy wtorek można spotkać się z suwalskimi radnymi, przekazać im swoje uwagi i pomysły.

We wtorek 20 lutego zapraszają **Wojciech Malesiński** oraz **Andrzej Łuczaj** z Prawa i Sprawiedliwości. Natomiast 27 lutego na suwalczan czekają **Wojciech Pająk** i **Anna Ruszewska** z Klubu Radnych „Łączą nas Suwałki”. Na spotkanie z radnymi 6 marca zapraszają **Zdzisław S. Ściągaj** z Prawa i Sprawiedliwości oraz **Sławomir J. Szeszko** z Bloku Samorządowego.

Radni dyżurują w godzinach 15.30-17.00 w biurze Rady Miejskiej, w pokoju 146 na pierwszym piętrze ratusza.

Przewodniczący Rady Miejskiej **Zdzisław Przełomieć** lub wyznaczony przez niego wiceprzewodniczący przyjmuje interesantów w każdy poniedziałek, od 15.30 do 17.30 w pokoju 145 na pierwszym piętrze Urzędu Miejskiego.

>> DYPLOMOWY KONKURS

Do końca lutego do suwalskiego Urzędu Miejskiego powinny zgłosić się osoby, które chcą wziąć udział w trzeciej edycji konkursu na najlepszą pracę dyplomową o tematyce związanej z Suwałkami. Do tej pory wpłynęło w sumie 6 prac i te osoby powalczą o nagrody o łącznej wartości 10.000 zł. Ale jest czas by jeszcze zgłosić swój udział w konkursie.

Zeszłoroczne laureatki konkursu na najlepszą suwalską pracę dyplomową z Ewą Sidorek, zastępcą prezydenta Suwałk i prezydentem Suwałk, Czesławem Renkiewiczem

wstępną listę tematów i zagadnień do zbadania, które są istotne z punktu widzenia suwalskiego samorządu. Lista została opracowana i porusza bardzo szeroki wachlarz zagadnień.

Prace konkursowe będą przyjmowane przez Kancelarię Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki w terminie do 28 lutego 2018 r.

Więcej na: www.um.suwalki.pl i www.dwutygodniksuwalki.pl

Dzięki współpracy z suwalską Państwową Wyższą Szkołą Zawodową gala, na której podsumowany zostanie konkurs, zorganizowana będzie z udziałem środowiska naukowego tej uczelni – to jedna z nowości trzeciej edycji konkursu.

Tak, jak w roku ubiegłym konkurs nakreśla

>> PIENIĄDZE NA ŻŁOBEK

Dofinansowanie w wysokości 373 200 zł otrzyma suwalski samorząd z programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2018. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej właśnie opublikowało na swojej stronie listę gmin zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania.

Uzyskana dotacja pozwoli w części pokryć koszty związane z funkcjonowaniem suwalskiego Żłobka Miejskiego. To już kolejna, pozytywnie zaopiniowana oferta Suwałk w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”. Dotychczas wszystkie oferty złożone przez Suwałki do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zostały pozytywnie ocenione i otrzymały dofinansowanie z budżetu państwa.

UWAGA! 19 lutego w Suwałkach rozpoczął się „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem”, szczegóły na stronach: www.dwutygodniksuwalki.pl oraz www.um.suwalki.pl

>> SPORT ZDROWIU SŁUŻY

Do 7 grudnia tego roku uczniowie suwalskich szkół podstawowych nr 4, 5, 6, 7, 9, 10 i 11 uczestniczyć będą w zajęciach sportowych z elementami gimnastyki korekcyjnej. Takich zajęć pozalekcyjnych będzie 177 godzin tygodniowo. To efekt projektu „Małym i dużym sport zdrowiu służy” finansowanego z budżetu Suwałk (ponad 98 tys. zł) oraz dofinansowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki (86 tys. zł).

W związku ze śmiercią

Pana Jana Rusanowskiego

byłego pracownika Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Czesław Renkiewicz, Prezydent Miasta Suwałk
oraz

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Suwałkach
przekazują

całej Rodzinie

wyrazy współczucia i słowa wsparcia
w tych trudnych chwilach

56/2018

Pani Marii Metelskiej

Zastępcy Dyrektora

Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach

i

całej Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci

OJCA

składają

Czesław Renkiewicz, Prezydent Miasta Suwałk
oraz Pracownicy Urzędu Miejskiego w Suwałkach

55/2018

>> ZACZĘŁO SIĘ OD JEDNEJ WIERTARKI

Zakład Wyrobów Metalowych Dojnikowski jest producentem różnego rodzaju konstrukcji metalowych, znanych ze swej jakości w kraju i za granicą.

O firmie rozmawiamy z jej właścicielem, suwalczaninem, **Bogdanem Dojnikowskim**

Jakie były początki firmy?

Zaczynaliśmy przed 31-laty w garażu rodziców z jedną wiertarką i spawarką. Narzędzia też były odziedziczone po rodzicach. Po kilku miesiącach pojawili się pierwsi pracownicy. Wykonywaliśmy ogrodzenia, drobne usługi ślusarskie oraz później balustrady i drzwi stalowe na potrzeby Suwalskiego Kombinatu Budowlanego „Pojezierze”, wznoszącego bloki na osiedlu Północ.

Co zostało z pierwszego zakładu?

Tylko właściciel i kilku pracowników. Aktualnie zakład w obecnej siedzibie zatrudnia 120 pracowników. Posiada najnowocześniejszy park maszynowy, który jest stale uzupełniany o nowe urządzenia, tak aby sprostać wymaganiom technicznym i jakościowym narzucanym przez rynek. Tniemy laserem blachy ze stali czarnej, stali nierdzewnej, aluminium, innych metali kolorowych, a przecinarką plazmowo-gazową blachy czarne do grubości nawet 150 mm.

Dawniej znani byliście głównie z metalowych ogrodzeń posesyjnych.

Wykonujemy je do chwili obecnej, choć to działalność marginalna. W Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej wykonaliśmy kilkanaście realizacji hal fabrycznych o konstrukcji metalowej-szkieletowej. 60% naszej produkcji to eksport. Nasze wyroby trafiają do całej Europy: Francji, Niemiec, Holandii, Belgii, Włoch, Szwecji, Norwegii, Finlandii a także naszych sąsiadów np. Litwy i Rosji.

To znaczy, że suwalczenie jak przyjdą do was z zamówieniem to odesłani będą z kwitkiem?

Nigdy nie zapominamy o naszych mieszkańcach i mieście. Elementy małej architektury naszej produkcji spotykamy w Suwałkach na każdym kroku, są to stojaki rowerowe, ogrodzenia placów zabaw, konstrukcje reklamowe, ogrodzenia posesyjne (także nowych osiedli mieszkaniowych), czy przemysłowe. Najlepiej zamawiać u nas wyroby w

ziemie, wtedy jest krótszy czas oczekiwania i konkurencyjne ceny. Tak jak w całym budownictwie mamy sezonowość produkcji, od wiosny do Świąt Bożego Narodzenia.

Przerabiacie miesięcznie tony metalu. Surowiec jest najdroższą składową produkcji?

Praca jest najdroższa. Obecnie posiadamy 120-osobowy zespół wykwalifikowanych pracowników w średnim wieku 30-40 lat, i choć mogłoby się wydawać, że jest to duża liczba, to ponieważ zakład ciągle się rozwija poszukujemy nowych pracowników: ślusarzy i spawaczy, lakierników, montażystów i innych specjalności, których przyjmujemy od zaraz. Brakuje ich na naszym rynku pracy.

Posiłkujemy się zatrudnianiem obcokrajowców, Białorusinów czy Ukraińców, stanowią oni 5% załogi. Liczymy na utworzenie branżowych klas w suwalskich technikach, gdyż firm z naszej specjalizacji jest sporo, natomiast brakuje młodych ludzi o wykształceniu zawodowym, którzy mogliby podjąć pracę w zawodach związanych z obróbką stali.

Można powiedzieć, że jest pan człowiekiem spełnionym?

Chyba nie. Ciągle dążę do doskonałości, wiem, że każdy proces technologiczny można ulepszyć. Staram się wprowadzać każdą nowinkę techniczną, która ułatwi pracę załodze i da doskonalszy produkt. Nie nastawiam się na zysk za każdą cenę, tak myślą tylko młodzi rozpoczynający karierę przedsiębiorcy.

Zakład pochłania każdą pańską wolną chwilę, a hobby?

Wędkarstwo i to spinningowe, kręgle rowerowe. W ubiegłym roku byłem trzy razy na rybach. Mam nadzieję że to się zmieni, mam godnych następców do prowadzenia firmy, są to moje dzieci.

W takim razie życzymy złowienia taaakiej ryby!

Nowoczesna wycinarka plazmowa, która potrafi przeciąć 5 cm blachę

WYDARZYŁO SIĘ

● **Bogdan Dyjuk**, członek Zarządu Województwa Podlaskiego i **Waldemar Kwaterski**, radny sejmiku wojewódzkiego wręczyli Certyfikat Jakości ISO 9001:2015 **Bożenie Łapińskiej**, dyrektora Szpitala Psychiatrycznego w Suwałkach (*na zdjęciu*). Tym samym placówka potwierdziła najwyższą jakość opieki nad pacjentami i standard świadczonych usług medycznych.

● Suwalski policjant, w czasie wolnym od służby, zauważył mężczyznę, który uderzył pracownicę sklepu na Osiedlu Północ i uciekł z łupem. Funkcjonariusz zatrzymał 36-latkę i przytrzymał go do przyjazdu patrolu. Podejrzany usłyszał już zarzut rozbój. Grozi mu za to do 12 lat pozbawienia wolności.

● Tysiąc złotych grzywny oraz ok. 3 tys. zł kosztów procesowych musi zapłacić 55-letni suwalczanin Marek K., który publiczne nawoływał do popełnienia przestępstwa wobec wiceszefa MSWiA **Jarosława Zielińskiego**. Oskarżony przyznał się przed sądem do winy i dobrowolnie poddał się karze zaproponowanej przez suwalską prokuraturę, która pod koniec lipca ubiegłego roku postawiła autorowi wpisu zarzut publicznego nawoływania do popełnienia przestępstwa po tym, jak wiceminister Zieliński zawiadomił policję o komentarzu na portalu lokalnego radia zawierającym groźby pod adresem jego i rodziny.

● Suwalska Prokuratura Rejonowa będzie sprawdzać, czy sędzia **Jacek Sowul**, prezes miejscowego Sądu Okręgowego, był zastraszony. Postępowanie w tej sprawie wszczęto po jednym z artykułów prasowych. Wynikało z niego, że sędzia miał być straszony medialnym atakiem, jeśli wobec innego sędziego będą wyciągane konsekwencje dyscyplinarne. Chodziło o sędziego, który wyznaczył odległy termin przesłuchania poszkodowanej nastolatki z Suwałk.

● W centrum Suwałk policjanci zatrzymali 18 i 17-latkę, którzy posiadali przy sobie narkotyki. W domu starszego z nich funkcjonariusze dodatkowo znaleźli znaczną ilość marihuany. W sumie ujawniono blisko 50 gramów marihuany oraz ponad 5 gramów amfetaminy. Obaj usłyszeli już zarzuty, do których przyznali się. Decyzją sądu 18-latek najbliższe trzy miesiące spędzi w areszcie.

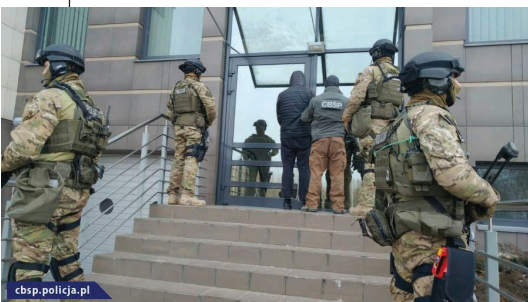
Ciąg dalszy na str. 6

WYDARZYŁO SIĘ

Za posiadanie znacznej ilości środków odurzających grozi mu kara do 12 lat pozbawienia wolności.

● Wzrasta liczba osób podejrzanych w śledztwie dotyczącym nielegalnego obrotu suszem tytoniowym. Prokuratorzy z Białegostoku wspólnie z suwalskimi funkcjonariuszami CBŚP zatrzymali kolejnych 4 mężczyzn w sprawie działania zorganizowanej grupy przestępczej zajmujących się nielegalnym obrotem suszem tytoniowym zakupionym na Słowacji, Polsce i Litwie, w wyniku czego Skarb Państwa stracił niemal 230 milionów złotych. W tej sprawie zarzuty ogłoszono 9 osobom. Wobec 5 stosowany jest środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Wobec pozostałych podejrzanych prokurator zastosował wolnościowe środki zapobiegawcze. Z ustaleń suwalskich policjantów CBŚ wynika, że grupa działała od kwietnia 2014 roku do 21 sierpnia 2017 roku.

● Na Osiedlu Hańcza policjanci zatrzymali do kontroli drogowej samochód, który jechał bez włączonych świateł. W czasie kontroli podróżujący nim mężczyźni byli bardzo zdenerwowani. Był powód. W kieszeni pasażera policjanci ujawnili torebkę foliową z suszem roślinnym oraz zauważali, że kierujący wypluł zawiniątko, z zawartością tego samego środka. Badanie narkotesterem wykazało, że jest to marihuana. Obaj 28-latkowie usłyszeli zarzuty posiadania środków odurzających, do których przyznali się.

● Suwalscy policjanci prowadzili akcję poszukiwawczą za zaginionym 39-latkim. Mężczyzna bez stałego miejsca zamieszkania informował rodzinę poprzez „smsy” o zamiarze popełnienia samobójstwa. Policjanci odnaleźli wychłodzonego, trzęsącego się z zimna mężczyznę na ogródkach działkowych.

● Suwalskie I Liceum Ogólnokształcące im. M. Konopnickiej zajęło dwudzieste miejsce w kraju i drugie w Podlaskiem w rankingu szkół, których uczniowie odnoszą sukcesy w Olimpiadzie Informatycznej i innych zawodach informatycznych za lata 2015-2017. Za te sukcesy nauczyciel informatyki z I LO **Marek Gałaszewski** otrzymał stypendium trzeciej kategorii w konkursie dla nauczycieli informatyki i matematyki, którzy przyczynili się do sukcesów uczniów w Olimpiadzie Informatycznej i innych zawodach informatycznych.

NABRAŁY TEMPRA PRACĘ NAD SUWALSKĄ KARTĄ MIESZKAŃCA. TO DOKUMENT, KTÓRY BĘDZIE UPRAWNIAŁ MIESZKAŃCÓW MIASTA DO WIELU ULG I ZNIŻEK. SPECJALNY ZESPÓŁ PRZYGOTOWAŁ WŁAŚNIE PROJEKT UCHWAŁY W TEJ SPRAWIE. ZGODNIE Z NIM, PODSTAWOWYM WARUNKIEM OTRZYMANIA SUWALSKIEJ KARTY MIESZKAŃCA BĘDZIE ROZLICZANIE SIĘ Z PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH W URZĘDZIE SKARBOWYM W SUWAŁKACH I ZADEKLAROWANIE W SWOIM ZEZNANIU MIEJSCA ZAMIESZKANIA W SUWAŁKACH.

➔ SUWALSKA KARTA MIESZKAŃCA

Karta będzie wydawana w czterech wersjach. W zależności od grupy społecznej katalog ulg będzie się różnił. W projekcie uchwały są już zapisane wysokości zniżek na przejazdy komunikacji miejskiej czy wstęp do obiektów sportowych i na zakup biletów do instytucji kultury, a także dostęp do darmowych przedszkoli.

WERSJE SUWALSKIEJ KARTY MIESZKAŃCA

- zwykła
- rodzina wielodzietna
- osoba niepełnosprawna
- senior

Wkrótce rozpoczną się konsultacje społeczne dotyczące Suwalskiej Karty Mieszkańca. Katalog ulg i zniżek w ramach dokumentu zostanie opublikowany na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suwałkach pod adresem um.suwalki.pl, tak aby wszyscy zainteresowani mogli się z nim zapoznać.

– W marcu projekt uchwały w tej sprawie będą chciał przedstawić Radzie Miejskiej i to od radnych będzie należała ostateczna decyzja. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, chcemy aby Suwalska Karta Mieszkańca we-

szła w obieg od 1 lipca tego roku – zapowiada Czesław Renkiewicz, prezydent Suwałk.

Program „Suwalska Karta Mieszkańca” powinna poprawić warunki życia suwalczan. Jednym z celów tego programu jest też zwiększenie dostępności do dóbr kultury, sportu i rekreacji proponowanych przez zarządzane przez miasto jednostki organizacyjne i instytucje. Ale to nie wszystko. Poprzez „Kartę” miasto chce też wzmacniać poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców, poszerzać ofertę możliwości spędzania wolnego czasu w Suwałkach czy promować korzystanie ze środków komunikacji miejskiej z zamiarem odciążenia centrum miasta z nadmiernego ruchu samochodów osobowych.

Wprowadzenie Suwalskiej Karty Mieszkańca spowoduje zakończenie realizacji programów „Suwalska Rodzina PLUS” i „Aktywny Senior”.

Wydział Spraw Społecznych UM w Suwałkach informuje, że od 5 do 20 marca Prezydent Miasta Suwałk przeprowadzi konsultacje społeczne projektu Suwalskiej Karty Mieszkańca, czyli programu działań zmierzających do poprawy warunków życia mieszkańców Suwałk.

Opinie i sugestie będzie można zgłaszać pisemnie i elektronicznie. Od 5 do 20 marca projekt programu wraz z formularzem będzie wyłożony w portierni Urzędu Miejskiego przy ul. Adama Mickiewicza 1 oraz zamieszczony pod adresem www.bip.um.suwalki.pl, na stronach internetowych: www.um.suwalki.pl oraz www.konsultacje.suwalki.eu

Więcej informacji na stronie: www.um.suwalki.pl oraz www.dwutygodniksuwalki.pl

KTO OTRZYMA SUWALSKĄ KARTĘ MIESZKAŃCA?

- każdy pełnoletni mieszkaniec Suwałk, który rozlicza się z podatku dochodowego od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym w Suwałkach
- niepracujący współmałżonek
- dzieci do ukończenia 18 roku życia, a kontynuujące naukę lub studia do 26 roku życia
- osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
- dzieci przebywające w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Suwałkach
- Suwalską Kartę Mieszkańca rodziny wielodzietnej otrzyma rodzina, w których rodzice mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci
- Suwalską Kartę Mieszkańca seniora otrzymają kobiety, które ukończą 60 rok życia oraz mężczyźni po ukończeniu 65 lat

>> CZY W SUWAŁKACH BĘDZIE MIĘDZYNARODOWA MATURA?

Suwańskie I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej jest najstarszą szkołą działającą w mieście, i jedną z najstarszych szkół średnich w Polsce. W trwającym roku szkolnym uczy się w niej 457 uczniów w 17 klasach, pod fachową opieką 36 nauczycieli.

O przyszłości szkoły rozmawiamy z **Dorotą Jabłońską**, dyrektorką I LO.

Ponad stu osiemdziesięcioletnia tradycja szkoły zobowiązuje.

Zostając dyrektorką byłam świadoma, że będę musiała sprostać oczekiwaniom naszych uczniów i ich rodziców oraz, co też jest waż-

ne – naszych absolwentów, z którymi często się spotykam i wymieniam poglądy. Stąd narodził się pomysł utworzenia klas, w których będzie można zdawać międzynarodową maturę.

Kiedy taką maturę uczniowie I LO będą mogli zdawać?

Jest to dość długi proces. Póki co mamy „błogosławieństwo” władz miasta do utworzenia w roku szkolnym 2018/2019 klas przygotowujących naszą młodzież do matury międzynarodowej IB (International Baccalaureate) z dwujęzycznym systemem nauczania. Klasy te, zwane Pre-IB będą wstępem do realizowania w naszej szkole programu IB, czyli utworzenia klas z programem nauczania matury międzynarodowej. Początkowo przez dwa lata szkoła będzie poddawana procesowi akredytacji. Mamy nadzieję rozpocząć proces aplikacyjny 1 kwietnia, tak aby w 2020 roku móc ruszyć z programem matury międzynarodowej.

Jak będzie wyglądał proces rekrutacji do klas dwujęzycznych?

Od września tego roku chcemy utworzyć dwie takie klasy dwujęzyczne o profilu biologiczno-chemicznym oraz matematyczno-fizycznym z elementami informatyki. Młodzież będzie musiała zdać egzaminy wstępne z języka angielskiego. Jest to konieczne, gdyż uczniowie muszą tak opanować język, żeby doskonale

rozumieć teksty naukowe z konkretnej dziedziny. W tych klasach dwujęzycznych przedmioty kierunkowe będą nauczane dwujęzycznie w formie rozszerzonej. Umożliwi to młodzieży zdawanie matury z przedmiotów kierunkowych w języku angielskim. Po dwóch latach nauki w klasach pre-IB uczniowie przejdą do klas z programem nauczania Matury Międzynarodowej (IB DP) i nie będą musieli zdawać kolejnego egzaminu z języka angielskiego, który zakwalifikuje ich do dwuletnich klas IB. Dodatkowy egzamin będzie obowiązkowy dla uczniów, którzy będą chcieli uczyć się w klasie z Maturą Międzynarodową, ale wcześniej nie uczyli się w klasie pre-IB. Tak więc matura dwujęzyczna będzie dostępna dla wszystkich chętnych uczniów. W klasie IB wszystkie przedmioty realizowane przez przyszłych maturzystów prowadzone będą w języku obcym. Na początku dwuletniego programu uczeń wybiera 6 przedmiotów z 6 grup, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Wybór przedmiotów jest kluczowy i wią-

żący, ponieważ z każdego z nich będzie trzeba zdać egzamin maturalny. Uczeń ma obowiązek realizować połowę przedmiotów na poziomie rozszerzonym, a resztę na poziomie podstawowym.

Mówiliśmy do tej pory o klasach dwujęzycznych, ale są też inne kryteria, które trzeba spełnić, by można było zdawać maturę międzynarodową.

Przede wszystkim odpowiednio przygotowani nauczyciele. W tej chwili w naszym liceum jest kadra pedagogiczna gotowa do nauczania kluczowych przedmiotów w języku angielskim. Dotyczy to historii, matematyki, fizyki, chemii, biologii, podstaw przedsiębiorczości, ekonomii, biznesu i zarządzania. Zawsze w swojej pracy zwracam uwagę na samokształcenie i dlatego zachęcam nauczycieli do tego, żeby podejmowali wyzwania i podnosili swoje kwalifikacje. I tak się dzieje, wielu nauczycieli podjęło studia podyplomowe, po to by móc nauczać swój przedmiot w języku angielskim. Część nauczycieli bierze udział w dwutygodniowych kursach językowych w Wielkiej Brytanii i na Malcie. Zachęcam kadre do pisania projektów i uczestniczenia w programie Erasmus+. Chcemy uczestniczyć w międzynarodowej wymianie młodzieży i dlatego poszukujemy szkół partnerskich. Kolejnym wymogiem jest modernizacja infrastruktury szkoły, dostosowanie jej do nowoczesnego nauczania. I nie mam na myśli tablic interaktywnych czy rzutników multimedialnych, ponieważ to w dzisiejszych czasach jest standardem w naszej szkole. Obecnie pracujemy nad wybudowaniem i wyposażeniem laboratorium do przedmiotów ścisłych, w którym uczniowie będą prowadzili doświadczenia w zakresie biologii, chemii i fizyki. Przygotowanie takiego laboratorium to duży koszt, ok. 100 tysięcy złotych, ale dzięki wsparciu organu prowadzącego szkołę i suwańskiego samorządu otrzymamy potrzebne środki. Planujemy także współpracę z uczelniami akademickimi np. z Uniwersytetem w Poznaniu w dziedzinie chemii. Naukowcy z tej uczelni przyjadą do nas do Suwałk na specjalne zajęcia z uczniami i to nie tylko naszej szkoły.

Dziękuję za rozmowę.

>> UCZMY SIĘ SEGREGOWAĆ ŚMIECI

W życiu codziennym produkujemy różnego rodzaju odpady. Bardzo ważne jest, aby odpowiednio je składować, gdyż tylko w ten sposób możemy zapobiegać zanieczyszczeniom środowiska i stwarzać możliwość powtórnego ich wykorzystania. Według dyrektyw unijnych, do 2020 roku udział śmieci odzyskiwanych wśród wszystkich generowanych na terenie naszego miasta powinien wynosić 50%.

Od kilku lat prowadzimy w Suwałkach selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

Dobrze przebiega ona na osiedlach domków jednorodzinnych – mówi **Jerzy Gałązka**, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach (na zdjęciu). Gorzej wygląda to w zabudowie wielorodzinnej.

Jakie są tego przyczyny? myślę, że nie ma jednej. Może to być

- a) Brak wiedzy jak segregować odpady
- b) Zwyczajna niechęć mieszkańców do segregowania odpadów. Każdy mieszkaniec który segreguje odpady powinien mieć

w domu 5 przygotowanych pojemników, na zmieszane odpady komunalne, na szkło, plastiki, papier i od 1 stycznia 2018 r. na odpady ulegające biodegradacji

Musimy zrozumieć, że dobrze prowadzona segregacja to niższe opłaty ponoszone przez mieszkańców Suwałk, wynikające z niższych kosztów zagospodarowania odpadów. Dlatego osoby segregujące odpady płacą mniej za wyprodukowane odpady. Brak segregacji może natomiast spowodować podniesienie tych opłat aż o 150 %.

– Takie rozwiązanie to jednak ostateczność – mówi J. Gałązka – Oznaczałoby to odpowiedzialność zbiorowa, wyższe opłaty objęłyby również osoby, które segregują odpady. Trzeba sta-

wiać na edukację ekologiczną społeczeństwa, a zaczynać należy od najmłodszych mieszkańców Suwałk. Liczymy na współpracę z zarządcami nieruchomości, aby dotarła ona do wszystkich mieszkańców.

Od stycznia pojawiły się w wiatach śmietnikowych pojemniki brązowe na odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów. Gdzie trafia ich zawartość? Oczywiście do Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach przy ulicy Raczkowskiej.

– W styczniu dostarczono do nas 11,35 ton odpadów biodegradalnych, głównie z osiedli domków jednorodzinnych – mówi **Kamil Gromadzki**, główny technolog PGO. Poddawane są

one procesowi biostabilizacji, czyli stabilizacji tlenowej, będącemu naturalną metodą przetwarzania odpadów. Proces ten polega na rozkładzie substancji organicznych przez tworzącą mikroorganizmy. Prowadzony jest głównie w bioreaktorach stanowiących 5 żelbetonowych tuneli i polega na napowietrzaniu oraz w miarę potrzeb, zraszaniu przetwarzanego odpadu. Po 21 dniach procesu odpady zmniejszają swoją masę o ok. 30 proc. i powstaje kompost, który może być wykorzystany do rekultywacji składowisk odpadów, terenów zdegradowanych, zieleni przy pasach drogowych. A co dzieje się ze zmieszanimi odpadami komunalnymi zawierającymi odpady biodegradalne? To długi i kosztowny proces opowiada K. Gromadzki. Najpierw trafiają one do sortowni. Pracownicy PGO oddzielają odpady do recyklingu, a najmniejsza frakcja odpadów 0-80 mm poddawana jest także w bioreaktorze. Następnie po przesianiu na sicie oczkowym 20mm, większe odpady trafiają na wysypisko, mniejsze stają się kompostem – wyjaśnia. Gdy śmieci zmieszane nie zostałyby posegregowane i podzielone, a wyrzucone byłyby na wysypisko, płacilibyśmy ogromne kary.

Dlatego tak ważna jest właściwa segregacja odpadów komunalnych, być może ułatwi ją graficzna informacja na sąsiedniej stronie.

Kamil Gromadzki w jednym z pięciu tuneli o rozmiarach 21x6x5,5 metra, do których trafiają bioodpady

Tak wyglądają śmieci zmieszane, z których wyodrębnione zostaną bioodpady

Bioodpady po przetworzeniu stają się kompostem, który przechowywany jest na utwardzonym placu

SELEKTYWNA ZBIÓRKA ODPADÓW KOMUNALNYCH

WRZUCAMY

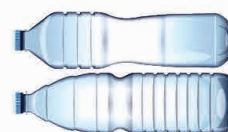

PAPIER

TAPETY

NIE WRZUCAMY

PLASTIK

SZKŁO

SZYBA
SAMOCHODOWA

BIO

>> CZARODZIEJ, KTÓRY

Słowami Utraty
witam cię miasteczko.
I tym „a” rodzącego się nad ranem
w miejskim szpitalu
dziecka.

Słowami Utraty
witam cię miasteczko.

Cytrę nad wodami –
twoje „ż” i „sz”
Wszystkich Kierejszów, Wierząjtysów.
Twoje „u” niemeńskie
wszystkich Niemulisów.

Twoje „e” rzeczne
Bełżików, Giedrojców.

Twoją ciszę Szmulków, Dawidków,
modlitewników rozsypanych
po których biegaliśmy
pod ścianą bóżnicy.

Słowami Utraty
witam cię miasteczko

Twoje „o” kresowe w tym słowie
„Boże”
Boże.

Cytrę nad wodami
twoje „ż” i „sz”.

Słowami Utraty
witam cię miasteczko.
I te wszystkie kantyleny samogłosek –
„o” i „u”
Kantyleny od Jana Kochanowskiego –
Trenów „u” spokojne wobec śmierci

„u” lamentów
„u” zawodzeń.

I to twoje ludowe „u” –
„u” – ściano polszczyzny lamentów
„u” nieopanowane już potem
„u” kresowe
„u” żydowskie
„u” rozlane szeroko, ziemi gdzie Oświęcim.

Słowami Utraty
witam cię miasteczko

Twoje „u” lamentów
„u” zawodzeń
„u” naszej godziny śmierci.

Cytrę nad wodami –
twoje „ż” i „sz”

Z tomiku
„Odwitania z Suwalszczyzną” 1989 r.

W Muzeum im. Marii Konopnickiej, 12 czerwca 2013 roku

Fot. Wojciech Arasimowicz

Tak naszego rodaka Leszka Aleksandra Moczulskiego nazywała Anna Dymna. Krzysztof Orzechowski, prowadząc galę 75. urodzin poety, powiedział: „Jedyną skazą, jaką Leszek Aleksander Moczulski posiada, jest fakt, że nie urodził się w Krakowie”. Urodził się w Suwałkach. 18 lutego minęło 80 lat od dnia jego urodzin.

W czasie swojego ostatniego pobytu w Suwałkach w 2013 r. wspominał swój dom rodzinny przy ul. Żeromskiego, lata szkolne, a zwłaszcza spędzone w szkole średniej i nauczyciela języka polskiego, prowadzącego teatr szkolny Franciszka Sadowskiego. Mówił, że już w dzieciństwie, w Suwałkach zakochał się w książkach. Do tego stopnia, że potrafił przeczytać trzy dziennie. Powracał też do swoich wypraw nad Wigry do Gawrych Rudy. Jak silne więzi łączyły L. A. Moczulskiego z Suwałkami widać w jego wierszach. Wspominał w nich swoje go ojca Franciszka Moczulskiego, suwalskiego krawca oraz matkę Aleksandrę Moczulską. Do Suwałk

powracał w wierszu zaczynającym się od słów: Słowami Utraty witam cię miasteczko. Wspominał też swoich suwalskich sąsiadów i znajomych – zduna Bełżika, Karaszewską, Buczyńskich i Kowalewskiego.

A w naszej pamięci i w historii literatury polskiej L. A. Moczulski pozostanie przede wszystkim jako niezapomniany autor słów, które weszły do języka potocznego. Mówiliśmy „Moczulskom”. Mówiliśmy jego słowami: „Ludzie, zejdźcie z drogi, bo listonosz jedzie”, „Prześlincza wionolczelista”, „Awaria. Jezus Maria”. czy „Kto pierwszy szedł przed siebie/ Kto pierwszy cel wyznaczył/ Kto pierwszy z nas rozpoznał/ Kto wrogów, kto przyjaciół/ Kto pierwszy sławę wszelką i włości swe miał za nic/ A kto nie umiał zasnąć, nim nie wymyślił granic”. To wszystko jego wiersze i piosenki. („DTS”)

Leszek Aleksander Moczulski sadi drzewo w ogrodzie Muzeum im. Marii Konopnickiej, upamiętniające spotkanie poety z twórcami i animatorami kultury Suwalszczyzny i Mazur, 12 czerwca 2013 roku

PISAŁ WIERSZE

Spotkanie w Urzędzie Miejskim 13 czerwca 2013 r. z prezydentem Suwałk Czesławem Renkiewiczem. Na zdjęciu od lewej przyjaciel artysty Zbigniew Fałtynowicz, żona poety Krystyna.

Dwa są miasta znaczące w biografii Leszka Aleksandra Moczulskiego: Suwałki, gdzie się poeta urodził, spędził dzieciństwo i wczesną młodość oraz – oddalony od niego – Kraków, w którym mieszkał od 1956 roku, od rozpoczęcia studiów na Uniwersytecie Jagiellońskim, po dni ostatnie. Pamięć o domowej ojczyźnie towarzyszyła autorowi „Narzędzi i instrumentów” nieustannie i została wpisana w krąg widzenia i rozumienia porządku świata. W roku 1990 w rozmowie, która ukazała się w piśmie „Ocalenie przez Poezję” (1996 nr 4), tak o tym mówił: „Budzę się rano w Krakowie. Wiem, że trzeba zacząć dzień od pochwalenia Pana Boga. Patrzę w okno. Nawet kiedy jest słońce i wyjątkowo jak na Kraków piękne niebo, mówię: to nie jest moje niebo; to jest niebo Południa. Nigdzie nie ma takich obłoków jak tam, gdzie się urodziłem i wychowałem. Są one opisane w „Panu Tadeuszu”, te obłoki, niebo Północy” zaś w liście z marca 2013 roku, który skierował do uczestników wernisazu wystawy „Nie nicosć, nie nicosć, nie nicosć / A Miłość, a Miłość, a Miłość” w Muzeum im. Marii Konopnickiej, napisał: „Kiedy układam słowa wiersza lub piosenki często powracają mi w pamięci obrazy stron rodzinnych. [...] Zostaje na zawsze w żywej pamięci miasto moje rodzinne Suwałki, dom na uli-

cy Żeromskiego, moi kochani Rodzice oraz ich przyjaciele Suwalczanie rodowici i ex-Grodnianie i oczywiście moje Rodzeństwo. W pamięci na zawsze zostaje krajobraz – ten od chwili pierwszego zauroczenia przyrodą Suwalszczyzny, oglądany jeszcze oczami małego dziecka, gdy przemieszkivaliśmy w kilku wioskach na skraju Puszczy Augustowskiej, po wysiedleniu nas z domu rodzinnego w Suwałkach przez Niemców w roku 1941. I ten krajobraz z czasów dorastania – od pierwszych dotknięć jeziora wiosłem, po dłuższe wyprawy Czarną Hańczą z namiotem”. Suwałkom i jego okolicom Leszek Aleksander Moczulski poświęcił wiele pięknych wierszy. Do najbardziej znanych należą: *Kajaki*; *Twoje pożegnanie Suwalszczyzny*; *Ulica Utrata* [Słowami Utraty / witam cię miasteczko]; *Lśnienie* [Maszynę do szycia „Singer” wychwalam]; cykl liryków o mieszkańcach ulicy Żeromskiego [m.in.: *Pan Kowalewski*; *Chrześcijanin*; *Nad grobem pana Bełzika, zduna*], *** [Widugiery, Żubronajcie – żeby was wymówić piękne imiona...], *Matko Boska Studzieniczna*, *Kubek*. Utwory te powstawały od lat sześćdziesiątych (poeta debiutował w 1960 roku) po ostatnie maszynopisy. Do nich należy chociażby fragment z niepublikowanego wiersza *Wstęp do życia*:

[...]
Jeśli nie tu, to gdzie jestem
Złote słońce las przenika
Trawa śpiewa nad mą rzeką
I w strumieniach drży muzyka

Byłem cały pod chmurami
Wśród osiczyn pokryw białych
Teraz mą ojczyznę Kraków
Tu nie cały tam nie cały
 [...]

Na początku wieku Kraków przygarnął Marię Konopnicką, wybitną poetkę XIX wieku, która urodziła się w Suwałkach, organizując w 1902 roku autorce Roty uroczystości jubileuszowe z okazji 25-lecia literackiej działalności. Pół wieku później przygarnął także Leszka Aleksandra Moczulskiego, wybitnego poetę dwudziestego stulecia, który urodził się w Suwałkach. I chociaż wiele Krakowowi autor Odwitań z Suwalszczyzną zawdzięcza, miasta nad Czarną Hańczą nigdy nie opuścił, bo – jak stwierdził w jednym z wierszy – „To, co się kocha na zawsze zostaje [...]”.

Zbigniew Fałtynowicz

Leszek Aleksander Moczulski

poeta, autor książek dla dzieci i tekstów piosenek. Urodził się 18 lutego 1938 r. w Suwałkach. Tu uczęszczał do szkoły powszechnej, obecnie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Aleksandry Piłsudskiej oraz Szkoły Ogólnokształcącej Stopnia Podstawowego i Liceum TPD, dziś I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej. W 1956 r. rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Po ich ukończeniu z Krakowem związał się na stałe. Debiutował jako poeta w 1960 r. w krakowskiej prasie. Publikował m.in. w: „Dzienniku Polskim”, „Tygodniku Powszechnym” i „Twórczości”. Ukazało się kilkanaście tomów jego wierszy. Za jego właściwy debiut uchodzi tomik „Nawracanie stracha na wróble” z 1971 r. Oprócz wierszy, pisał też teksty piosenek, głównie dla zespołu „Skaldowie” oraz grup muzycznych „Anawa” i „Dżamble”. Jego poezję śpiewali m.in. Marek Grechuta i Grzegorz Turnau.

Był związany z krakowskim Teatrem STU. W 1989 r. opublikował w Suwalskim Towarzystwie Kultury tom „Odwitania z Suwalszczyzną”, z wierszami nawiązującymi do miasta i krainy swojego dzieciństwa, Był autorem słów do oratorium „Nieszpory Ludźmierskie”, do którego muzykę skomponował Jan Kanty Pawluśkiewicz.

Za swoją twórczość L. A. Moczulski był uhonorowany m.in. Nagrodą Miasta Krakowa, Nagrodą Fundacji im. Jurzykowskiego, Nagrodą im. Andrzeja Bursy. Został odznaczony srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. W 2013 r. w rodzinnym mieście otrzymał jubileuszową nagrodę od prezydenta Suwałk Czesława Renkiewicza.

Leszek Aleksander Moczulski jest także autorem hymnu Suwałk. Związany był ze wspólnotą Wiara i Światło, opiekującą się niepełnosprawnymi. Zmarł 17 grudnia 2017 r. w Krakowie.

>> „KULTURALNE” NAGRODY I STYPENDIA

Trzy osoby zajmujące się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury otrzymały stypendia Miasta Suwałki. Z kolei aż 7 osób i zespołów otrzymało od prezydenta miasta Czesława Renkiewicza nagrody w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury oraz opieki nad zabytkami. Były również 3 nagrody jubileuszowe. W Suwalskim Ośrodku Kultury odbyła się uroczystość wręczenia zarówno stypendiów i nagród.

– Chciałbym serdecznie pogratulować tegorocznym stypendystom oraz osobom nagrodzonym za zaangażowanie w życie kulturalne Suwałk. Dzięki Wam Suwalczanie mogą obcować z różnego rodzaju wydarzeniami – podsumował spotkanie Cz. Renkiewicz.

NAGRODY JUBILEUSZOWE MIASTA SUWAŃKI W DZIEDZINIE KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO OTRZYMAŁI:

Mirosława Małgorzata Wojdełko za 35 lat pracy jako instruktor tańca ludowego – nieprzerwanie od 1981 r. prowadzi Zespół Pieśni Tańca

Prezydent i laureaci nagród jubileuszowych

>> KREATYWNA CHEMIA

W suwalskim I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Konopnickiej odbyła się konferencja „Kreatywna chemia”, przygotowana i prowadzona przez pracowników naukowych i członków Naukowego Koła Chemików Wydziału Chemii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza. Uczestnikami konferencji byli nauczyciele i uczniowie gimnazjów, siódmych klas szkół podstawowych oraz liceów ogólnokształcących i techników.

Spotkanie rozpoczął prof. dr hab. Maciej Kubicki prezentacją specja-

lizacji Wydziału Chemii poznańskiego uniwersytetu. „Suwalszczyzna. Pod jej kierownictwem zespół zmienił formułę i główny nacisk położony jest na pielęgnowanie i upowszechnianie unikatowych tradycji i kultury Suwalszczyzny. Swoją pasją i miłością do folkloru Suwalszczyzny zaraziła kilka pokoleń suwalczan;

Marlena Borowska w związku z 20-leciem działalności artystycznej i 25-leciem działalności pedagogicznej – jest koncertującą w kraju i poza jego granicami uznaną sopranistką, organizatorką wielu imprez muzycznych o charakterze edukacyjnym i artystycznym. Jest wybitnym pedagogiem – jej wychowankowie zdobyli ponad 70 nagród w konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych;

Janusz Kopciał w związku z 25-leciem Oficyny Wydawniczej „Hańcza” – jest nestorem suwalskiej kultury. Współtworzył struktury organizacyjne jednostek kultury w Suwałkach i w dawnym województwie suwalskim. Nauczyciel, bibliotekarz, dziennikarz, wybitny regionoznawca. W założonym przez siebie 25 lat temu wydawnictwie „Hańcza” wydał ok. 50 książek upowszechniających wiedzę na temat Suwalszczyzny, postaci z nią związanymi oraz twórczości rodzimych autorów.

STYPENDIA MIASTA SUWAŃKI W DZIEDZINIE KULTURY W 2018 ROKU

Magdalena Sowul otrzymała stypendium na projekt: Wydanie i promocja debiutanckiej płyty zespołu UGLA

Grażyna Serafin otrzymała stypendium na projekt: Książka o postaciach związanych i znaczących dla Suwałk (tytuł roboczy) „Suwalskie Portrety”

Paweł Urbanowicz otrzymał stypendium na realizację projektu pod tytułem: „Produkcja i prezentacja prapremiery spektaklu teatru tańca pt. „Ipsum” (tytuł roboczy)”

Nagrody w dziedzinie kultury za 2017 rok: **Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku; Zespół „Suwalskie Starszaki”; Studio Piosenki „Beciaki”; Anna Śliżewska; Kamila Sacharzewska; Karolina Kuśmierz; Krzysztof Krzesicki.**

Więcej na: ww.dwutygodniksuwalski.pl i www.um.suwalski.pl

ciekawe eksperymenty chemiczne – w tym widowiskowe pokazy pirotechniczne, przeprowadzili reprezentanci Naukowego Koła Chemików Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

ZAPROSZENIA SUWALSKIE

BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. MARII KONOPNICKIEJ W SUWAŁKACH zaprasza:

◆ na kolejną edycję „Żywej Biblioteki” w sobotę, 3 marca w godz. 15.00-17.00. Rezerwacje na spotkania z „Żywymi Książkami” rozpoczną się w dniu akcji o godz. 14.30.

„Żywa Biblioteka” to jednodniowa akcja, która polega na rozmowie „w cztery oczy” z przedstawicielami grup spotykających się ze stereotypami, uprzedzeniami i dyskryminacją. W tym dniu to ludzie są „Książkami”, a „Czytelnik” może czytać w nich, jak w otwartej księdze w myśl zasady, że nie ocenia się książki po okładce. Główną ideą akcji jest popularyzowanie wartości tj.: otwartość, różnorodność i prawa człowieka.

„Żywe Książki” to osoby reprezentujące grupy społecznie obciążone stereotypami oraz narażone na wykluczenie i dyskryminację, które poprzez osobistą rozmowę z Czytelnikiem propagują otwartość, szacunek dla drugiego człowieka i różnorodność. Biblioteka poszukuje osób, które należą do grupy, wobec której istnieją stereotypy, uprzedzenia oraz dyskryminacja a ponadto są otwarte na różnorodność i lubią rozmawiać i dzielić się swoimi doświadczeniami.

W szczególności Biblioteka chciałaby pozyskać do projektu: osoby ze społeczności muzułmańskiej, osoby ciemnoskóre, rodziców osób nieheteroseksualnych, osoby pochodzenia azjatyckiego, osoby żyjące z wirusem HIV, osoby, które wyszły z uzależnień i/lub bezdomności, mniejszości seksualne, osoby z niepełnosprawnościami, rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, wegetarian, wegan oraz wszelkie inne osoby, które uważają, że z powodu przynależności do określonej grupy lub ze względu na konkretną cechę spotykają się ze stygmatyzacją, uprzedzeniami lub dyskryminacją.

Jeżeli chcesz dołączyć do bibliotecznego Księgozbioru i wziąć udział w „Żywej Bibliotece” jako „Żywa Książka” czekamy na Twoje zgłoszenie. Nawet

jeżeli chcesz wziąć udział, ale nie wiesz, czy grupa, którą reprezentujesz wpisuje się w zasady projektu napisz lub zadzwoń. Pracownicy Biblioteki pomogą Ci dobrać właściwy tytuł i rozwieją wątpliwości.

Skontaktuj się z Biblioteką telefonicznie (nr tel. 87 565 62 46) lub mailowo (adres sekretariat@bpsuwalki.pl);

◆ Akcja „Przeczytaj i obejrzyj” – zanim obejrzyś film, wypożycz i przeczytaj książkę. Zdobądź kupon zniżkowy na bilety do kina na Cinema Lumiere. Kupon upoważnia do zakupu biletu do kina na film 2D (w cenie 18 zł) i 3D (w cenie 19 zł). Filmy objęte akcją: „Nowe oblicze Greya”, „Każdego dnia” i „Pszczółka Maja: Miodowe igrzyska”.

BLACK PUB KOMIN, ul. E. Plater 1 zaprasza:

- ◆ na koncert Moskwa Punk Fest, 23 lutego w godz. 20.00-23.00;
- ◆ na koncert zespołów Fosfor – (Wejherowo) & Explozer – (Gdańsk), 24 lutego w godz. 20.00-23.00. Mocne uderzenie. Wstęp 10 zł... Więcej informacji na stronie: <http://band.pl/explozer>;

SALONIK MUZYCZNY przy ul. Chłodnej 12 zaprasza na:

- ◆ koncert „Magia Skrzypiec” w wykonaniu Agnieszki Maruchy wraz ze studentkami Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina i uczennicą suwalskiej PSM Bernadeta Bilbin – 24 lutego godz. 17.00;

SUWALSKI OŚRODEK KULTURY zaprasza na:

- ◆ DKF 13: projekcja filmu „Przeżyć: metoda Houellebecq” – 21.02 (środa) godz. 18 w Sali Kameralnej przy ul. Jana Pawła II 5, bilety: 12 zł, karnety (na wszystkie 6 filmów): 54 zł;

◆ Środy Seniora: Monodram „Moskwa-Pietuszki” w wykonaniu Jacka Sawickiego i reżyserii Jolanty Hinc-Mackiewicz – 28.02. (środa) o godz. 17.00 w Sali Kameralnej przy ul. Jana Pawła II 5, bilety: 5 zł;

◆ Suwalski Kaziuk – suwalski jarmark odpustowy w nowomiej-

skich realiach organizowany od 18 lat, Tradycyjnie będzie można kupić artystyczne rzemiosło, regionalne przysmaki, palmy wielkanocne oraz pisaniki z Suwalszczyzny i Litwy – 4.03. (niedziela) w godz. 10.00-15.00 ul. Patli i fragment ul. Witosa;

◆ SOK zaprasza uczniów szkół ponadgimnazjalnych i dorosłych do udziału w miejskim etapie 63. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w tym roku dedykowanego setnej rocznicy odzyskania niepodległości – 9.03. (piątek) o godz. 10.00 w Sali Granatowej przy ul. Noniewicza 71. Termin nadsyłania zgłoszeń – 5 marca;

◆ na spektakl „Grace& Gloria” w wykonaniu Stanisławy Celińskiej i Lucyny Malec – 25.03. (niedziela) o godz. 17.00 w Sali im. A. Wajdy, ul. Jana Pawła II 5, bilety: 50 i 30 zł (ulgowo) – już w sprzedaży;

◆ wystawę prac Pabla Picassa, jednego z najwybitniejszych twórców współczesnej sztuki nowoczesnej, prekursora kubizmu, prace pochodzą z kolekcji Dariusza Matyjaso – w Galerii Patio, ul. Jana Pawła II 5, wystawa czynna do 18.03;

◆ wystawę „Kontrasty” autorstwa suwalskich malarzy z Grupy Plastycznej SZTALUGI – Galeria Na marmurach, ul. Noniewicza 71, wystawa czynna do 12.03;

◆ na wystawę fotografii Krzysztofa Ślachciaka – w Galerii PACamera przy ul. Noniewicza 71, wystawa czynna do 11.03. Wszystkie zdjęcia do SOK ze strony internetowej SOK-u

PABLO PICASSO

ROZMARINO przy ul. T. Kościuszki 75 zaprasza na:

koncert Dreszcz Blues Band – 23 lutego o godz. 19.00, rezerwacja miejsc 5 zł od osoby.

W KINIE

CINEMA LUMIERE ZAPRASZA NA FILMY:

– 21 lutego godz. 18.15 – „Kobiety mojego życia” (dramat) – Babskie wieczory;

– do 21 lutego – „Winchester. Dom duchów” (horror);

– do 22 lutego – „Pszczółka Maja: Miodowe igrzyska” (kom. anim./przygod.), „Gnomy rozrabiają” (komedia anim./familijny), „Fernando” (kom. anim./przygod.), „Podatek od miłości” (komedia), „Nowe oblicze Greya” (melodramat), „Czarna pantera” 2D+3D (akcji/s-f), „Czwarta władza” (dramat);

– 22 lutego godz. 20.15 – „Kobiety mafi” (thriller/krymin.);

– od 23 lutego – „Jaskiniowiec” (kom. anim./przygod.);

– 27 lutego – „Trzy billboardy za Ebbing, Missouri” (dramat krymin.);

– od 3 marca – „Gurgacz. Kapelan Wykłych” (dramat biograf.);

– 6 marca – „Kształt wody” (fantasy) – Kino Konesera.

ZŁOTO DLA SUWAŃK

Badmintoniści SKB Litpol-Malow Suwałki obronili tytuł drużynowego mistrza Polski. W finale rozegranym w Kobyłce koło Warszawy wyraźnie pokonali 4:2 UKS Hubal Białystok. W decydującej grze debel Augustyn/ Angguni pokonał 11:6, 11:2 i rezygnacja debła Sarosi/ Zajcewa. Tym samym suwański zespół zrewanżował się za porażkę w piątej kolejce rundy zasadniczej. SKB Litpol-Malow Suwałki po raz siedemnasty został drużynowym mistrzem Polski.

Wyniki (na pierwszym miejscu zawodnicy SKB Litpol-Malow):

Scott Evans – Adrian Dziółko 3:1

Maciej Poulakowski – Michał Rogalski 2:3

Febby Angguni – Laura Sarosi 3:0

Kamila Augustyn – Alesja Zajcewa 1:3

Łukasz Moreń/ Michał Łogosz – Wojciech Szkudlarczyk/ Paweł Śmiłowski 3:1

Kamila Augustyn/ Febby Angguni – Alesja Zajcewa/Laura Sarosi 2:0 i krecz Hubala

Jerzy Szleszyński, prezes Suwańskiego Klubu Badmintonu:

- Myślę, że dwadzieścia lat nieustających sukcesów w dyscyplinie olimpijskiej to naprawdę wielki sukces naszego klubu i suwańskiego sportu w ogóle. Przypomnę, że w tym czasie

Złota drużyna i prezes Jerzy Szleszyński (pierwszy z lewej)

zawodnicy SKB Litpol-Malow zdobyli siedemnaście tytułów mistrza Polski i trzy wicemistrza.

O ostatni, siedemnasty tytuł przyszło nam naprawdę ciężko walczyć z białostockim Hubalem. Działacze i zawodnicy tego klubu nawet nie ukrywali, że tym razem to już na pewno idą po tytuł, zapowiadali koniec hegemonii Suwałk. I mieli po temu powody, bowiem bardzo mocno wzmocnili skład, który był w teorii mocniejszy od naszego, dysponując znacznie

większymi środkami. Skończyło się naszym kolejnym tytułem, co w tej sytuacji należy uznać za rzeczywiście znaczące osiągnięcie. Niestety, nie wszyscy to doceniają. Niektórym się wydaje, że skoro mają już tyle złotych medali, to widocznie być mistrzem Polski i przez wiele lat czołową klubową drużyną Europy, jest sprawą łatwą.

Zapewniam, że tak nie jest, o czym świadczą wyniki suwańskich sportowców w innych olimpijskich dyscyplinach.

WYDARZENIA SPORTOWE

ŚLEPSK TRZECI

Siatkarze suwańskiego Ślepska zajęli trzecie miejsce w tabeli I ligi po rundzie zasadniczej. W ostatnich meczach najpierw wygrali 3:2 (25:21, 25:22, 21:25, 23:25, 15:13) z zespołem Norwid w Częstochowie, a w 22 kolejce w Suwałkach pokonali 3:0 (25:22, 25:18, 25:22) Lechię Tomaszów Mazowiecki. Z dorobkiem 45 pkt Ślepsk uplasował się na trzecim miejscu i ich rywalem w pierwszej rundzie play off będzie drużyna AZS AGH Kraków. Drużyny będą rywalizować do trzech wygranych. Pierwsze mecz zostanie rozegrany w Suwałkach, a zatem Ślepsk, ze względu na to, że zajęł wyższą lokatę po rundzie zasadniczej będzie w korzystniejszej sytuacji. Zdecyduje jednak postawa siatkarki na boisku.

ZŁOTY MEDAL PIETRASA

W Toruniu zostały rozegrane Halowe Mistrzostwa Polski U18 w Lekkiej Atletyce. Duży sukces zanotował w nich Maciej Pietras, zawodnik LUKS Hańcza Suwałki. Zdobył złoty medal w siedmioboju rezultatem 4645 pkt. Jest to trzecie medalowe osiągnięcie suwańskiego wieloboisty w Mistrzostwach Polski. W 2016 r. M. Pietras wywalczył złoto na Mistrzostwach Polski U16, zaś rok później został wicemistrzem w dziesięcioboju na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w Warszawie i otrzymał powołanie do kadry narodowej.

TRZY MEDALE KARATEKÓW

Trzy medale kwalifikacje na mistrzostwa Europy wywalczyły zawodniczki Suwańskiego Klubu Karate Kyokushin Shinkyokushin w Mistrzostwach Polskiej Federacji Karate Shinkyokushin, będących jednocześnie kwalifikacjami do Mistrzostw Europy Juniorów i Seniorów.

Aleksandry – Mozerys i Rybacka, w kumite do 55 kg junierek, po wygraniu walk eliminacyjnych znalazły się w finale, w którym pierwsze miejsce zajęła Mozerys, a drugie Rybacka. Mozerys zajęła też drugie miejsce w kata. To duży sukces naszych zawodniczek, które startowały już w kumite w mistrzostwach Europy, ale w innych kategoriach wiekowych i wa-

gowych. Aleksandra Górka zajęła miejsce w ósemce, co nie dało awansu na ME.

Wyjazd na zawody został dofinansowany przez Urząd Miejski w Suwałkach i przez sponsora klubowego Reso Europa Service.

DOBRY BILANS WIGIER

Pięć zwycięstw i jedna porażka to bilans pierwszoligowych piłkarzy suwańskich Wigier, którzy w meczach sparingowych zmierzyli się z czołowymi zespołami litewskimi. Wigry wygrały z drużynami: Atlantas Klajpeda, FK Jonava, Poniewieżem, Žalgiris Kowno i Dainavą Alytus. Ulegli jedynie wicemistrzowi Litwy Žalgirisowi Wilno. W piłkarskiej hali w Wilnie przegrali 1:3. Gola dla Wigier strzelił Damian Gąska.

Kolejny mecz sparingowy suwańska drużyna zagra 24 lutego, a jej rywalem będzie Olimpia Zambrów. Pierwszy mecz w I lidze Wigry zagrają 3 marca w Łęcznej z Górnikiem.

SUKCES AP WIGRY

AP Wigry Suwałki U-12 zajęła drugie miejsce w prestiżowym Turnieju o Puchar Prezesa PZPN rozegranym w Warszawie, w którym rywalizowali zwycięzcy eliminacji wojewódzkich. Ich zmagania obserwował Zbigniew Boniek. Młodzi piłkarze z Suwałk w eliminacjach pokonali 1:0 KKP Korona Kielce, a następnie zremisowali po 1:1 z APPN Mielec, Constract Lubawa. W ćwierćfinale wygrali 3:2 z MUKS CWZS Bydgoszcz, a w półfinale w rzutach karnych okazali się lepsi od Pogoni Siedlce. W finale przegrali 0:3 z Pogonią Szczecin. Gratulujemy podopiecznym Dariusza Koncewicza.

WIGRY CUP 2018

3 i 4 marca w suwańskiej hali OSiR odbędzie się IV edycja Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej pn. „Wigry Cup 2018”. W turnieju wystąpi 12 drużyn złożonych się z dzieci urodzonych w 2008 roku i młodszych z: Grodna, Wilna, Kowna, Białegostoku, Olsztyna, Warszawy, Siedlec i Suwałk. Poprzednią edycję turnieju wygrała Akademia Piłkarska Wigry Suwałki. Organizatorem turnieju jest Akademia Piłkarska Wigry Suwałki wraz z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Suwałkach. Patronat medialny nad turniejem sprawuje „DwuTygodnik Suwański”.

>> CO CZYTAJĄ SUWALCZANIE?

Suwalczanie w 2017 roku najchętniej czytali książki o przygodach Harry Pottera. W pierwszej dziesiątce najchętniej wypożyczonych w 2017 r. książek w zestawieniu przygotowanym przez Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej są trzy książki z serii Harry Potter oraz trzy książki polskich pisarzy. Przy czym z polskich książek najczęściej wypożyczana była „Mitologia: wierzenia i podania Greków i Rzymian” Jana Paradowskiego. Oto czołowa dziesiątka książek najczęściej wypożyczanych w 2017 roku w suwalskiej bibliotece:

1. „Harry Potter: przeklęte dziecko” – Joanne K. Rowling – 63 razy
2. „Już czas” – Jodi Picoult – 62
3. „Mitologia: wierzenia i podania Greków i Rzymian” – Jan Paradowski – 58
4. „Harry Potter: Kamień Filozoficzny” – Joanne K. Rowling – 57
5. „Czas pokaże” – Anna Ficner-Ogonowska – 56
6. „Harry Potter: Komnata Tajemnic” – Joanne K. Rowling – 55
7. „Kochając syna” – Lisa Genova – 54
8. „Papierowe marzenia” – Richard Paul Evans – 54
9. „Country” – Danielle Steel – 53
10. „Wszystkie kolory nieba” – Krystyna Mirek – 53.

W 2017 roku czytelnicy wypożyczyli w suwalskiej Bibliotece 210 579 książek. Odwiedzili biblioteczne czytelnie 91 083 razy. Najaktywniejszy czytelnik w 2017 r. wypożyczył 256 książek.

Pełne zestawienie:

<http://bpsuwalki.pl/najczesciej-wypozyczane-ksiazki-w-roku-2017/>

DIŻURY KONSULTACYJNE

- członków Suwalskiej Rady Seniorów
- 20 lutego (godz. 10-13) – **Krystyna Polkowska**
 27 lutego (godz. 10-13) – **Lucyna Śniecińska**
 6 marca (godz. 10-13) – **Dariusz Żukowski**
 13 marca (godz. 10-13) – **Ryszard Rogucki**

Z lokalu SCIS można korzystać w dowolnym terminie po uzgodnieniu telefonicznym: **601 917 445**

Ogłoszenia „DTS”

kontakt@dwutygodniksuwalki.pl
www.dwutygodniksuwalki.pl
tel. 87 566-28-25

PRACA

- Poszukuję osoby do pracy za granicą (Niemcy), sprzątanie, tel. 510 589 264.

52/2018

>> GŁOSUJMY NA „GRZESZNIKA” URBANOWICZA

Pochodzący z Suwalszczyzny Artur Urbanowicz nominowany w Plebiscycie Książka Roku 2017. O nagrodę rywalizuje m.in. ze Stephenem Kingiem.

Książka pt. „Grzesznik”, autorstwa pochodzącego z Suwalszczyzny Artura Urbanowicza, ma szansę otrzymać tytuł Książki Roku 2017 w kategorii horror. O wyborze zadecydują internauci w największym głosowaniu czytelników w Polsce – w serwisie lubimyczytac.pl.

Artur Urbanowicz o nagrodę w Plebiscycie Książka Roku 2017 powalczy zarówno z polskimi, jak i z zagranicznymi autorami, których książki wydane zostały w minionym roku w Polsce. Wśród nominowanych w jego kategorii są m.in. Remigiusz Mróz za „Czarną Madonnę”, Dot Hutchison za „Kolekcjonera motyli” czy Stephen King za powieść „Śpiące królowny”, którą napisał razem ze swoim synem, Owenem.

Głosować można pod adresem lubimyczytac.pl/plebiscyt. Które książki zwyciężą? Przekonamy się w pierwszym tygodniu marca, kiedy zostaną ogłoszone wyniki plebiscytu.

>> JUBILEUSZOWY KONKURS

Suwałskie I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej organizuje XXV Ogólnopolski Konkurs Jednego Wiersza. Wszyscy entuzjaści poezji mogą do 16 marca przesyłać do I LO wiersze o dowolnej tematyce. Utwór, nigdzie nie publikowany, powinien być napisany na komputerze i przesłany w trzech egzemplarzach, a także opatrzony godłem (symbolem), które również musi znaleźć się w oddzielnej kopercie z umieszczoną wewnątrz informacją: imię, nazwisko, wiek, szkoła i adres autora.

Zgłoszenia należy nadsyłać na adres I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej, ul. A. Mickiewicza 3, 16-400 Suwałki z dopiskiem „OKJW-XXV edycja”. Wyniki zostaną ogłoszone w czerwcu/wrzeźniu na Koncercie Laureatów. Na zwycięzców czekają cenne nagrody.

Prezydent Miasta Suwałk ogłasza przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż następujących nieruchomości niezabudowanych, stanowiących własność Miasta Suwałki:

1. oznaczona działką nr 33928/7 o powierzchni 0,1492 ha, położona w Suwałkach przy ul. Staniszewskiego, posiadająca urzędzoną księgę wieczystą nr SU15/00040509/3. **Nieruchomość przeznaczona jest do sprzedaży w drodze przetargu na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej.** Szczegółowe warunki zabudowy zawarte są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nr 61 zatwierdzonym Uchwałą Nr XL/440/2013 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25.09.2013 roku. Obsługę komunikacyjną przewiduje się z projektowanej drogi wewnętrznej, oznaczonej na planie 29KDW. Obecnie wydzielona geodezyjnie droga wewnętrzna 29KDW jest nie urządzona, uzbrojona jest w sieć wod-kan. i energetyczną.

Cena wywoławcza: 119 400 zł brutto (słownie: sto dziewiętnaście tysięcy czterysta złotych).
Wadium: 11 940 zł (słownie: jedenaście tysięcy dziewięćset czterdzieści złotych).

2. oznaczona działką nr 33928/8 o powierzchni 0,1470 ha, położona w Suwałkach przy ul. Staniszewskiego, posiadająca urzędzoną księgę wieczystą nr SU15/00040509/3. **Nieruchomość przeznaczona jest do sprzedaży w drodze przetargu na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej.** Szczegółowe warunki zabudowy zawarte są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nr 61 zatwierdzonym Uchwałą Nr XL/440/2013 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25.09.2013 roku. Obsługę komunikacyjną przewiduje się z projektowanej drogi wewnętrznej, oznaczonej na planie 29KDW. Obecnie wydzielona geodezyjnie droga wewnętrzna 29KDW jest nie urządzona, uzbrojona jest w sieć wod-kan. i

energetyczną.

Cena wywoławcza: 117 600 zł brutto (słownie: sto siedemnaście tysięcy sześćset złotych).

Wadium: 11 760 zł (słownie: jedenaście tysięcy siedemset sześćdziesiąt złotych).

3. oznaczona działką nr 33928/9 o powierzchni 0,1448 ha, położona w Suwałkach przy ul. Staniszewskiego, posiadająca urzędzoną księgę wieczystą nr SU15/00040509/3. **Nieruchomość przeznaczona jest do sprzedaży w drodze przetargu na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej.** Szczegółowe warunki zabudowy zawarte są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nr 61 zatwierdzonym Uchwałą Nr XL/440/2013 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25.09.2013 roku. Obsługę komunikacyjną przewiduje się z projektowanej drogi wewnętrznej, oznaczonej na planie 29KDW. Obecnie wydzielona geodezyjnie droga wewnętrzna 29KDW jest nie urządzona, uzbrojona jest w sieć wod-kan. i energetyczną.

Cena wywoławcza: 115 900 zł brutto (słownie: sto piętnaście tysięcy dziewięćset złotych).

Wadium: 11 590 zł (słownie: jedenaście tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt złotych).

Przetarg zostanie przeprowadzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Przetarg odbędzie się w dniu 19 marca 2018 roku o godz. 12.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1 w sali nr 146.

Warunkiem wzięcia udziału w przetargu jest:

– wpłacenie wadium w podanej wyżej wysokości na rachunek Urzędu Miejskiego w Suwałkach nr 76 1240 5211 1111 0000 4929 8215 Bank Pekao S.A. Oddział w Suwałkach **do dnia**

15 marca 2018 roku. W tym dniu kwota wadium musi być uznana na rachunku Urzędu. Komisja przetargowa przed otwarciem przetargu stwierdzi wniesienie wadium przez uczestników przetargu;

złożenie, przed otwarciem przetargu, pisemnego oświadczenia o zapoznaniu się z treścią ogłoszenia o przetargu oraz przedmiotem przetargu;

w przypadku uczestnictwa w przetargu osoby prawnej – przedłożenie aktualnego wypisu z rejestru, właściwych pełnomocnictw sporządzonych notarialnie, dowodów tożsamości osób reprezentujących podmiot;

w przypadku uczestnictwa w przetargu osoby fizycznej – osobiste stawiennictwo w dniu przetargu z dowodem tożsamości lub reprezentowanie przez pełnomocnika na podstawie pełnomocnictwa sporządzonego notarialnie;

w przypadku uczestnictwa w przetargu jednego ze współmałżonków – przedłożenie pisemnej zgody drugiego małżonka na nabycie nieruchomości z podpisem notarialnie poświadczonym. Osoby pozostające w związku małżeńskim, a zamierzające nabyć nieruchomość z majątku odrębnego zobowiązane są złożyć stosowne oświadczenie. Osoby nie pozostające w związku małżeńskim zobowiązane są złożyć komisji przetargowej przed przystąpieniem do przetargu pisemne oświadczenie, iż nie pozostają w związku małżeńskim.

W przypadku uchylenia się nabywcy od zawarcia umowy sprzedaży wadium nie podlega zwrotowi.

Koszty sporządzenia umowy notarialnej ponosi nabywca.

Szczegółowych informacji dotyczących przetargu udziela Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1, pokój nr 141; telefon (87) 562-81-41.

49/2018

Prezydent Miasta Suwałk – ogłasza kolejny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż następujących nieruchomości niezabudowanych, stanowiących własność Miasta Suwałki:

1. oznaczona działką nr 20703/5 o powierzchni 0,1608 ha, położona w Suwałkach przy ul. Krzywółka, posiadająca urzędzoną księgę wieczystą SU15/00045537/3. Nieruchomość przeznaczona jest na cele zabudowy mieszkaniowej z usługami nieuciążliwymi. Szczegółowe warunki zabudowy zawarte są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonym Uchwałą Nr XLIX/456/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 23.06.2010 roku.

Cena wywoławcza: 136 000 zł brutto (słownie: sto trzydzieści sześć tysięcy złotych).

Wadium: 13 600 zł (słownie: trzynaście tysięcy sześćset złotych).

2. oznaczona działką nr 20703/6 o powierzchni 0,1823 ha, położona w Suwałkach przy ul. Krzywółka, posiadająca urzędzoną księgę wieczystą SU15/00045537/3. Nieruchomość przeznaczona jest na cele zabudowy mieszkaniowej z usługami nieuciążliwymi. Szczegółowe warunki zabudowy zawarte są w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonym Uchwałą Nr XLIX/456/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 23.06.2010 roku.

Cena wywoławcza: 153 600 zł brutto (słownie: sto pięćdziesiąt trzy tysiące sześćset złotych).

Wadium: 15 360 zł (słownie: piętnaście tysięcy trzysta sześćdziesiąt złotych).

Przetarg zostanie przeprowadzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Poprzednie przetargi odbyły się w dniach 30 czerwca, 21 sierpnia oraz 23 października 2017 roku i zakończyły się wynikami negatywnymi.

Przetarg odbędzie się w dniu 19 marca 2018 roku o godz. 1100 w sie-

dzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1 w sali nr 146.

Warunkiem wzięcia udziału w przetargu jest:

– wpłacenie wadium w podanej wyżej wysokości na rachunek Urzędu Miejskiego w Suwałkach nr 76 1240 5211 1111 0000 4929 8215 Bank Pekao S.A. Oddział w Suwałkach do dnia 15 marca 2018 roku. W tym dniu kwota wadium musi być uznana na rachunku Urzędu. Komisja przetargowa przed otwarciem przetargu stwierdzi wniesienie wadium przez uczestników przetargu;

– złożenie, przed otwarciem przetargu, pisemnego oświadczenia o zapoznaniu się z treścią ogłoszenia o przetargu oraz przedmiotem przetargu;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu osoby prawnej – przedłożenie aktualnego wypisu z rejestru, właściwych pełnomocnictw sporządzonych notarialnie, dowodów tożsamości osób reprezentujących podmiot;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu osoby fizycznej – osobiste stawiennictwo w dniu przetargu z dowodem tożsamości lub reprezentowanie przez pełnomocnika na podstawie pełnomocnictwa sporządzonego notarialnie;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu jednego ze współmałżonków – przedłożenie pisemnej zgody drugiego małżonka na nabycie nieruchomości z podpisem notarialnie poświadczonym. Osoby pozostające w związku małżeńskim, a zamierzające nabyć nieruchomość z majątku odrębnego zobowiązane są złożyć stosowne oświadczenie. Osoby nie pozostające w związku małżeńskim zobowiązane są złożyć komisji przetargowej przed przystąpieniem do przetargu pisemne oświadczenie, iż nie pozostają w związku małżeńskim.

W przypadku uchylenia się nabywcy od zawarcia umowy sprzedaży wadium nie podlega zwrotowi.

Koszty sporządzenia umowy notarialnej ponosi nabywca.

Szczegółowych informacji dotyczących przetargu udziela Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1, pokój nr 141; telefon (87) 562-81-41.

50/2018

„Serce ma swoją pamięć”

W dniu 3 marca br. mija trzecia bolesna rocznica śmierci
dr inż. **Michała Lecha Markiewicza**
prosimy wszystkich, którzy Go pamiętają,
o wspomnienie, chwilę zadumy i refleksji

Rodzina

48/2017

Pani Marii Metelskiej

Z-cy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach

Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

OJCA

składają Dyrektor oraz Pracownicy
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach

53/2018

Koleżance

Grażynie Pupel

serdeczne wyrazy współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składają
Koleżanki i Koledzy ze Związku Nauczycielstwa
Polskiego Oddział w Suwałkach

54/2018

PREZYDENT MIASTA SUWAŃK działając na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.) **podaje do publicznej wiadomości**, że w dniu 8 lutego 2018 roku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach, przy ul. Mickiewicza 1 na tablicy ogłoszeń wywieszony został na okres 21 dni (od 08.02.2018 r. do 01.03.2018 r.) **wykaz nieruchomości stanowiących własność Miasta Suwałki, przeznaczonych do sprzedaży** (Zarządzenie Prezydenta Miasta Suwałki Nr 45/2018 z dnia 8 lutego 2018 roku). Dotyczy sprzedaży w drodze bezprzetargowej działek położonych w Suwałkach przy ul. Armii Krajowej i Olsztyńskiej na polepszenie warunków zagospodarowania działek przyległych.

45/2018

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie badań wykonanych przez laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (sprawozdanie z dnia 27 stycznia 2018 r.) informuje, że jakość i skład wody dostarczanej odbiorcom przez PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. spełnia wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1989).

46/2018

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W SUWAŃKACH
16-400 Suwałki, ul. Ulstra 9A
tel. 087 565 28 60, fax 087 565 28 61

SECRETARIAT
WPLYWŁO DZIAŁA... 08-02-2018
Nr ...
Suwałki dnia 05.02.2018 r.

Znak : HK.4410.A.28.1.2018

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
ul. Sikorskiego 14
16-400 Suwałki

O c e n a

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach działając na podstawie § 3, § 4, § 5, § 6, § 20.1, § 21, § 22., Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), po przeprowadzeniu badań laboratoryjnych wody pobranej 24.01.2018 r. w ramach kontroli wewnętrznej (zakres monitoring parametrów grupy A, mangan i żelazo)

z wodociągu Suwałki

opisanych w sprawozdaniu Nr SWZ.51.55.2018 z 27.01.2018 r.

s t w i e r d z a przydatność wody do spożycia

Wyższa ocena obowiązuje do następnego badania laboratoryjnego wody.

Z up. PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W SUWAŃKACH
mgr inż. Anna Radzewicz

47/2018

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Suwałkach, ul. Reja 80A ogłasza przetarg nieograniczony na następujące usługi i roboty remontowe:

1. Usuwanie wad technologicznych z remontem posadzek logii i balkonów w budynkach
2. Docieplenie ścian zewnętrznych
3. Zagospodarowanie terenu – nawierzchnie utwardzone
4. Remont (malowanie) klatek schodowych wraz z wymianą opraw oświetleniowych
5. Roboty instalacyjne – dostawa wraz z wymianą wodomierzy i ciepłomierzy mieszkaniowych
6. Wykonywanie drobnych robót remontowo-budowlanych i instalacyjnych
7. Przeprowadzenie kontroli przewodów kominowych

Oferty należy składać w siedzibie Spółdzielni przy ul. Reja 80A do dnia 07.03.2018 r. godz. 9 00, otwarcie ofert tego samego dnia o godz. 9.05.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia oraz szczegółowe informacje można uzyskać w biurze Spółdzielni pod numerami telefonów 87-567-60-05 lub 87-567-73-00. Zastrzega się prawo swobodnego wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

51/2018

CHŁODNYM OKIEM

WICEMISTRZOSTWO TO PORAŻKA

Zawodnicy Suwalskiego Klubu Badmintonu Litpol-Malow zdobyli kolejny, siedemnasty już (!) tytuł mistrza Polski. Wszystko to w ciągu ostatnich dwudziestu lat. W tych trzech pozostałych były tytuły wicemistrzów. Dla wielu innych srebrne medale mistrzostw Polski, i to w dodatku w dyscyplinie olimpijskiej, byłyby wielkim sukcesem, powodem do dumy i chwały. W Suwałkach tytuły wicemistrzów przyjmowano z poczuciem porażki. Prezes SKB Jerzy Szleszyński tłumaczy to następująco: W latach 80 ub. wieku byłem w USA. Na kortach, gdzie rozgrywano wielki turniej tenisowy spotkałem amerykańskiego adwokata polskiego pochodzenia. I on przekazał mi esencję amerykańskiego sposobu myślenia, które praktycznie nie dopuszcza myśli o przegranej. Przegrany finalista, nawet największego turnieju, jest pierwszym przegranym. Wygrany jest tylko jeden. I tyle.

Dlatego właśnie te trzy tytuły wicemistrzów Polski suwalscy zawodnicy przyjmowali zawsze nie jako zaszczytne srebrne sukcesy, lecz jako porażki. Bo tak, od zawsze, w klubie było, bo tu

się od zawsze za rzecz naturalną przyjmowało, że liczy się tylko zwycięstwo.

Prezesowi klubu sekunduje główny sponsor suwalskich wycieczników Henryk Owsiejew, który na swoim poletku też wyznaje zasadę, że liczy się tylko najlepszy i który swoją firmę MALOW uczynił czołowym przedsiębiorstwem w swojej branży w Europie. I ten tandem – prezes i sponsor, złożony z ludzi, którzy nie chcą przegrywać spowodował, że tyle tych sukcesów, tyle wygranych.

Od siebie dodam, że może nawet jest ich... za dużo. Bo przez to, że są powtarzalne, prawie w każdym roku pewne, spowszedniały. Stały się czymś naturalnym i tak zwyczajnym, że się już prawie tego nie zauważa. I przestaje się, niestety, cenić i doceniać.

To oczywiście musi doskwierać, to może budzić odruch niezchęcenia, bo przecież każdy chce, taka jest nasza natura, być cionym, zauważanym, czasem troszkę pochwalonym i – choćby symbolicznie – nagrodzonym. To sprawa ważna, ale nie najważniejsza dla przyszłości dyscypliny, która przysporzyła nam tyle tak wiele medali, sukcesów i laurów. Jeśli suwalski badminton ma być ciągle naszą sportową wizytówką, potrzebne mu będzie wsparcie nie tylko moralne.

Stanisław Kulikowski

ZAPRASZAMY NA DOMOWE OBIADY

Zapraszamy od poniedziałku do piątku
w godz. 12.30 – 17.00

Sobota w godz. 12.30 – 15.00

ul. Nowomiejska 8 A tel. 731-193-592

Zestawy obiadowe po 10 zł
(np.: zupa, ziemniaki, surówka, kompot)

Zestawy obiadowe po 7,50 zł
(np.: zupa, naleśniki, kompot)

Kartacze 5 zł / szt. Zupa 3,00 zł

Przygotowujesz imprezę okolicznościową,
brak Ci czasu i nie wyrabiasz się
z przygotowaniem !!!

Wstąp do nas. Pomożemy Ci w całości
lub częściowo przygotować jedzenie.

www.facebook.com/Bar.Goracy.Kociolek.Suwalki

40/2018

PRZYGARNIJ PRZYJACIELA ZE SCHRONISKA „SIANOŻĘĆ”

W „DwuTygodniku Suwalskim publikujemy zdjęcia i krótkie opisy psów i kotów czekających na dom, które teraz przebywają w suwalskim schronisku przy ul. Sianożęć 3 A.

Zwierzęta wzięte ze schroniska są otoczone opieką weterynaryjną: zaszczepione, odrobaczone i zaczipowane.

**Schronisko jest czynne od poniedziałku do piątku
w godzinach 11.00-16.00, w sobotę od 11.00 do 14.00.
www.e-schronisko.pl**

Suczka czarna,
podpalana, mała
6 letnia,
z utęsknieniem czeka
na swojego opiekuna.

Pies rudy, prawie wilk,
wiek 2 lata
poszukuje swego
miejsca wśród ludzi.

>> TU ZASZŁA ZMIANA

W tym miejscu „DwuTygodnika Suwalskiego” prezentujemy archiwalne zdjęcia Suwałk ze zbiorów Archiwum Państwowego w Suwałkach oraz te same miejsca współcześnie. Autorem zdjęcia archiwalnego jest **Roman Łysonek**. Do Czytelników „DTS” mamy pytanie dotyczące tego miejsca.

We wrześniu 1991 roku żołnierze maszerowali ulicą Kościuszki na uroczystości w II Liceum Ogólnokształcącym w Suwałkach. Co w tedy wydarzyło się w tej szkole?

Nagrodą dla osoby, która jako pierwsza nadeśle prawidłową odpowiedź, będzie bilet ufundowany przez **Cinema Lumiere Suwałki**. Dodatkowo należy polubić i udostępnić publicznie najnowsze wydanie „DwuTygodnika” na naszym fanpagu:

<https://www.facebook.com/dwutygodnik/>

Odpowiedź prosimy przysłać pocztą na adres redakcji bądź na adres internetowy: kontakt@dwutygodniksuwalski.pl Na odpowiedź czekamy do 5 marca.

Niestety nikt nie odpowiedział prawidłowo na pytanie z poprzedniego wydania „DTS”. Pytaliśmy o rok oddania do użytku nowego budynku ZST przy ul. Sejneńskiej. Budowę tego budynku zakończono w 1976 roku, a do użytku oddano go w 1977 r.

Spośród tych, którzy nadesłali odpowiedzi na pytanie z poprzedniego wydania „DTS” nagrodę otrzymała **Aneta Małach**.

Centrum Handlowe Plaza Suwałki,
ul. Dwernickiego 15, lok. 301

**CINEMA LUMIERE
SUWAŁKI**

www.cinema-lumiere.pl;

suwalki@cinema-lumiere.pl

Telefon – rezerwacje, kasa: (87) 618 20 23

Fot. ze zbiorów Archiwum Państwowego w Suwałkach

>> URODZINY U SENIORÓW

Na drugich urodzinach Suwalskiego Klubu Seniora przy ul. Chopina 6 spotkali się seniorzy i przyjaciele. Gratulacje i życzenia złożył Czesław Renkiewicz, prezydent Suwałk oraz przedstawiciele Suwalskiej Rady Seniorów. Klub jest prowadzony przez Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie Po Drodze” z dofinansowaniem suwalskiego samorządu.

Podczas urodzinowego spotkania seniorzy podkreślali, że w klubie, przy ul. Chopina 6 a każdy znajdzie swoje miejsce i może liczyć na wsparcie innych.

– Kiedy przechodziliśmy na emeryturę, wielu z nas zastanawiało się, co będziemy robić? – mówiła jedna z seniorerek. – Tutaj okazało się, że możemy zajmować się tym, czym nigdy prawdopodobnie byśmy się nie zajęli – maszerować po 14 kilometrów z kijkami, czy występować na scenie.

Do życzeń dołączyli się także przedstawiciele drugiego Klubu Seniora – Centrum, prowadzonego przez Stowarzyszenie Kulturalne Kostroma wraz ze Suwalskim Stowarzyszeniem Klub Abstynentów „Filar”. Na zakończenie urodzinowego spotkania nie zabrakło tortu i karnawałowej zabawy.

>> UNIMOTO to jest TO

W weekend w Wizajnach na zamrzniętym jeziorze rozegrały się super wyścigi Unimoto. Jest to sport motocyklowy, do którego wykorzystywane są maszyny z jednym kołem.

W zawodach uczestniczyły zespoły z Polski, Austrii, Estonii i Niemiec. Pierwsze miejsce w zawodach zajął zawodnik z Estonii.

Zawodom patronował „DwuTygodnik Suwałki”

Chcesz szybko sprzedać swoją nieruchomość?

Zadzwoń już dziś do naszego agenta: **tel. 87 566 64 14**. Zapraszamy do współpracy!

NAJLEPSI AGENCI, NAJSZYBSZE TRANSAKCJE

Międzynarodowy Koncern Obrotu Nieruchomościami

ul. 1 Maja 1, 16-400 Suwałki

e-mail: suwalki@wgn.pl www.wgn.pl

ELTECHBIUR

DARMOWE TERMINALE PŁATNICZE

0 zł prowizji od TRANSAKCJI

0 zł za CZYTNIK

SUWAŁKI, UL. HAMERSZMITA 9

WWW.ELTECHBIUR.PL

42/2018

AKADEMIA NARCIARSKA

Prawie setka uczniów klas czwartych suwalskich szkół podstawowych nr 10 i 11 uczy się narciarstwa zjazdowego w Wojewódzkim Ośrodku Sportu i Rekreacji „Szelment” koło Jeleniewa. Zajęcia potrwać do 21 lutego, a są dofinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów. Projekt „Akademia mistrzów narciarstwa zjazdowego 2018” koordynuje Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły w Słobódce.

Stomatologia B-Dent

Barbara Waraksa-Jatowczyk

Suwałki, ul. Bydgoska 30

pon.-pt. 11.00-18.00

sob. – po uzgodnieniu telefonicznym

tel. 87 565-51-05; kom. 607-228-128

www.b-dent.suwalki.info

Dojazd MPK linie 10, 11 i 19

Samochodem, jadąc z centrum Suwałk

ul. Wojska Polskiego pierwsza w prawo za salonem Skody

43/2018

GABINET DERMATOLOGICZNY

Lek. BERNADETA HUS-SIENKIEWICZ

specjalista dermatolog-wenerolog

Suwałki, ul. KLONOWA 40 lok. 3U

wtorek i piątek od 15.00

ul. Noniewiczza 63 lok. 3 (w bramie)

poniedziałek i czwartek od 15.00

Rejestracja telefoniczna

Tel. 606-766-788

www.dermatolog-suwalki.pl

Drodzy Seniorzy,

Dajemy Wam pierwszy numer pisma, które nazwaliśmy „Suwalski GŁOS Seniora”. Jest objętościowo skromne, dzięki czemu znalazło miejsce w gościnnym „DwuTygodniku Suwalskim”. A przeczytanie jego nie zajmie dużo czasu. Grupę redakcyjną tworzą trzy seniorki z Suwalskiej Rady Seniorów: ekonomistka, psycholog i inżynier. Nie jesteśmy zawodowymi redaktorkami, ale by sprostać ambitnemu zadaniu, ukończyłyśmy szkolenie i zdobyłyśmy certyfikaty z zakresu dziennikarstwa obywatelskiego. Pracę tę będziemy wykonywały społecznie – jako wolontariuszki, bo to sprawia nam radość. I jest naszym sposobem na „złotą jesień”. Wierzymy, że ewentualne uchybienia nam wybaczą, jeśli niedostatki warsztatu będziemy „nadrabiać sercem”.

O naszym wieku mówi się „jesień życia”, choć nie zawsze i nie dla każdego jest ona „złota”. Dlatego będziemy starały się przybliżyć Wam problemy, z którymi seniorzy zmagają się najczęściej. Bazując na własnych doświadczeniach opowiemy, jak działa skleroza – powszechna dolegliwość osób starszych, choć młodszym zdarza się też. Przybliżymy zjawisko samotności, czy braku energii i chęci do życia. Będziemy też podpowiadać, jak z problemami można radzić samodzielnie, lub do kogo zwrócić się o pomoc. Postaramy się też pokazywać różne miejsca i wydarzenia w naszym mieście, w których seniorzy mogą pożytecznie i miło spędzić czas. Poznać i zaprzyjaźnić się z innymi. Dowiedzieć się, jak rozwiązują oni podobne do naszych problemy. A może nawet – znaleźć swój własny sposób na „złotą jesień”?

A teraz o najważniejszym: Pierwszy numer „Suwalskiego GŁOSU Seniora” tworzymy my same, wspierane przez zespół Suwalskiej Rady Seniorów – pomysłodawcę projektu. Ale liczymy, że w numerach kolejnych znajdzie się również Wasz głos. Że podpowiecie, o jakich problemach chcielibyście czytać. Podzielicie się własnymi pomysłami na senioralne życie, i sposobami rozwiązywania trudnych spraw. W naszym piśmie znajdzie się też miejsce na Waszą twórczość, np. wiersze czy kawały o seniorach, jeśli zechcecie się tym z nami podzielić. „Suwalski GŁOS Seniora” może i powinien być naszym wspólnym dziełem. Będzie się ukazywać co dwa miesiące.

Na Wasze propozycje i uwagi czekamy pod adresem: **SCIS, ulica Ciesielska 15, 16-400 Suwałki**. W każdy wtorek od godz. 10.00 do 13.00 odbierzemy je osobiście podczas dyżuru. W pozostałe dni, prosimy je, w formie pisemnej, przesyłać pocztą lub wkładać bezpośrednio do oznaczonej skrzynki zewnętrznej. Zapraszamy do współpracy.

Suwalska Rada Seniorów serdecznie dziękuje:

♦ **Czesławowi Renkiewiczowi**, Prezydentowi Suwałk, za zapalenie zielonego światła dla naszego pomysłu. Oraz za to, że uwierzył w szczerą chęć i zaufał możliwościom.

♦ **Białostockiemu Stowarzyszeniu Szukamy Polski** – pomysłodawcy i organizatorowi szkoleń, dzięki którym mogliśmy poznać podstawy warsztatu dziennikarskiego i uwierzyć, że damy radę. Za utworzenie platformy cyfrowej www.podlaskiseniorpl. na której od kilku miesięcy możemy zamieszczać nasze teksty – jako pierwsze dziennikarskie „wprawki”. Za fachową pomoc dotychczasową oraz za

deklarację, że możemy na nią liczyć zawsze, kiedy będziemy tego potrzebować.

♦ **Redakcji „DwuTygodnika Suwalskiego”**, ponieważ nas przygarnęła, ponosząc dodatkowy trud organizacyjno-techniczny.

Dziękujemy również za to, że życzliwie dzieli się z nami profesjonalną wiedzą i miejscem w skromnym lokalu, zupełnie nie przejmując się tym, że w ten sposób może „wyhodzić” sobie konkurencję.

Skład Suwalskiej Rady Seniorów: od lewej Ryszard Rogucki, Krystyna Polkowska, Dariusz Żukowski, Lucyna Śniecińska, Irena Pietraszkiewicz, Maria Lauryn, Włodzimierz Marczewski, Kazimierz Jakimowicz oraz Marian Luto

JAK DZIAŁA SKLEROZA

Jest godzina 13.15. Siedzę przy komputerze już ponad dwie godziny, gdy uświadamiam sobie, że czas na lek od gardła. Wstaję i idę do kuchni, by go zażyć. Przechodząc przez przedpokój zauważam w kącie coś błyszczącego. O! Guzik, który wczoraj oderwał się od bluzki i schował tak skutecznie, że prawie pięciominutowe szukanie nic nie dało. Dobrze, że się znalazł – myślę, inaczej – zjadłby go odkurzacz. Włożę go do szuflady z guzikami. W trakcie wkładania odkrywam, że stojący nad szufladą zegar przestał chodzić. Więc go nakręcam. Chodzi. Dobrze, że nie zepsuty myślę i spokojnie zasiadam do komputera. I wtedy przypominam sobie, że przecież miałam zażyć ten lek! Więc znowu idę do kuchni. Gdy wchodzę – mój wzrok pada wprost na kwiaty stojące na parapecie. No tak, znowu przegapiłam podlewanie! Biorę stojącą obok butelkę z wodą, ale przecież już dawno ich nie odżywiałam, więc z butelką idę do łazienki po odżywkę. Nawet udało mi się dotrzeć do niej bezpośrednio, ale w przedpokoju odezwał się dźwięk domofonu, więc podnoszę

trzeci. Dla lepszej koncentracji na zadaniu powtarzam głośno „idę po lek, idę po ten cholerny lek...” Udało się! Szklanka letniej wody (zimnej mi nie wolno) podziałała też kojąco na nerwy. Wracam do komputera. Dochodzi 13.45. „Puste przebiegi”, tylko przy tej jednej czynności, zajęły mi tym razem prawie 30 minut! Całe szczęście, że czas mam nie normowany – myślę. Lubię myśleć pozytywnie. A w końcu te przebiegi też wcale nie były puste. Ostatecznie można by je polubić. No... może – przynajmniej zaakceptować! Zażyłam ruchu, znalazłam guzik (tu sama do siebie parskam śmiechem), no i saszetkę z tą maseczką do rąk też znalazłam! Tylko zaraz... Gdzie ja tę saszetkę położyłam? Musi być gdzieś na trasie łazienka – sypialnia, główkuję. Jest! Leży na toalecie, przy której się czesałam. Obok toaletki stoi też butelka z wodą do podlewania kwiatów. Kolejna rzecz do przyszłego szukania... Całe szczęście, że siejący spustoszenie w mojej koncentracji uwagi czas, zostawił mi jeszcze zdolności Sherlock'a Holmes'a, myślę. Lubię myśleć pozytywnie.

***

Skleroza zdiagnozowana przez lekarza, to poważne schorzenie neuropsychologiczne. W obiegu potocznym słowo to brzmi żartobliwie. Używamy go dla określenia objawów, stanowiących właściwie łagodne zaburzenia poznawcze. Mówimy, że „nie boli, tylko trzeba się nachodzić”. Wstajemy, by wykonać określoną czynność, np. zażyć lek. Jednak w drodze do celu stale coś rozprasza naszą uwagę. Wykonujemy więc cały łańcuch czynności nieplanowanych, przypadkowych.

No i, oczywiście, zapominamy, co mieliśmy pierwotnie zrobić!! Bywa jeszcze gorzej! Realizując mechanicznie, ważne dla naszego zdrowia i bezpieczeństwa zadania, zupełnie o nich nie pamiętamy! Np. czy poranne leki już zażyliśmy, czy jeszcze nie? Czy przed wyjściem z domu wyłączyliśmy kuchenkę lub żelazko? Czy zamknęliśmy mieszkanie? Lekceważenie nawet łagodnych zaburzeń uwagi, pamięci czy myślenia może powodować ich pogłębianie się. Czasem nas złości, a czasem przygnębia i wyzwala żal. Naraża na realne straty nasze zdrowie i dobytek. Dlatego warto i trzeba stawiać sklerozie opór. W jaki sposób to robić? Po odpowiedź zapraszamy do lektury następnego wydania Suwalskiego Głosu Seniora.

Lucyna Śniecińska

Znowu mi schował...

Cyganka pomoże znaleźć

słuchawkę i otwieram drzwi wejściowe roznosicielowi ulotek. Zaraz – no i co ja miałam zrobić? Zwyczajnie zapomniałam... Sytuację ratuje tym razem trzymana w ręce butelka z wodą. Aha! – kierunek łazienka i odżywka. Ale tu – nowe odkrycie: na półce, oparta o kartonik z odżywką, stoi saszetka, zawierająca maseczkę do rąk. Kilka dni temu zupełnie nie mogłam jej znaleźć! No tak, teraz położę ją w dobre miejsce. Idę do sypialni po kosmetyczkę. Zerkam do lustra, obok którego przechodzę! O matko, przecież ja się dzisiaj nie uczesałam! Więc siadam przed tym lustrem i się czeszę. No, no..., jeszcze całkiem nieźle wyglądam! Zadowolona wracam do pracy przy komputerze. I wtedy kolejny raz przypominam, że tego leku, tego cholernego leku wciąż nie zażyłam! Tym razem zła na lek, na siebie i na cały świat idę do kuchni po raz

„KALINKA” ZAPRASZA

Każdy mieszkaniec Suwałk i okolic wie, jak ważną rolę w naszym, coraz bardziej starzejącym się mieście, odgrywa Dom Pomocy Społecznej „KALINA”. Nie wszystkim jednak wiadomo, że od listopada 2017 r. w jego „podwojach” został otwarty DOM DZIENNEGO POBYTU „KALINKA”. Choć docelowo jest przeznaczony dla 15 osób, w połowie stycznia przebywało w nim 7 pensjonariuszy. To i tak sukces! Jeszcze niedawno martwiliśmy się, że przygotowany nakładem niemałych sił i środków obiekt, pozostanie niewykorzystany z powodu braku zainteresowania. Toteż na wiadomość, że Kalinka ruszyła, postanowiłam osobiście poznać rezydujących tu seniorów i warunki, jakie im stworzono. Warto było. Spotkałam tam swoją znajomą z lat młodości, szczęśliwą i zadowoloną z pobytu w tej placówce. Bardzo wiele ciepłych słów pod adresem personelu przekazały mi również pozostałe, rezydujące tu osoby. Jeden z seniorów stwierdził, że jest mu tu tak dobrze, że nie ma chęci wracać do pustego mieszkania.

Dom dziennego pobytu – to ośrodek wsparcia, przeznaczony dla osób starszych, które w wyniku chorób, podeszłego wieku, niepełnosprawności, a także zdarzeń losowych, nie mogą samodzielnie sprostać trudom codziennego życia. „KALINKA” zapewnia nie tylko 10-godzinną opiekę i wsparcie w codziennym funkcjonowaniu. Daje również szansę twórczej aktywności.

Dla orientacji – przedstawiamy jednodniowy harmonogram zajęć w „Kalince”:

7.00-8.30 – Rozmowy tematyczne przy kawie i herbatce (np. „prasówka” – bieżące wiadomości).

8.30-9.15 – przygotowanie do śniadania i śniadanie.

9.15-11.30 – Warsztaty terapii zajęciowej (plastyczne i rękodzielnicze – wg zainteresowań) oraz zajęcia relaksacyjne z muzyką.

11.30-13.00 – Usprawnianie ruchowe – ćwiczenia grupowe.

13.00-14.00 – Przygotowanie do obiadu i obiad.

14.00-15.00 – Zajęcia ogólnokulturalne wpływające na rozwój wyobraźni i poprawę samopoczucia.

15.00-17.00 – Zajęcia dowolne, gry stolikowe.

Seniorzy korzystają z urządzeń rehabilitacyjnych, w dobrze wyposażonej sali, pod czujnym okiem specjalistów. Zapewnia się im także udział w ciekawych wydarzeniach kulturalnych na terenie miasta. „Kalinka” funkcjonuje od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.00 do 17.00. Dojazd we własnym zakresie. Odpłatność za korzystanie z wszelkich usług programowych oraz wyżywienie, ustala Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, uwzględniając sytuację rodzinną i materialną każdego zainteresowanego.

Szczegółowe informacje, dotyczące zasad kierowania, naliczania odpłatności i pobytu w DDP, można uzyskać w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Suwałkach, pod numerem /87/ 562 89 70 wew. 943 lub 977.

„Kalinka” zapewnia seniorom profesjonalną opiekę i terapię zajęciową, usprawniającą intelektualnie i ruchowo. Pozwala spędzić czas w miłej, rodzinnej atmosferze. Daje również poczucie bezpieczeństwa i komfort spokojnie wykonywanej pracy ich dorosłym dzieciom, czy innym członkom rodzin, którzy nie mogą sami opiekować się swoimi bliskimi.

Irena Pietraszkiewicz

NASZA TWÓRCZOŚĆ: POEZJA, HUMOR...

Wielodzietna rodzina nad zalewem Arkadia fot. T. Wysocka-Kluczny

IDZIE WIOSNA

Pytasz mnie, miły – co tam u nas słyhać,
więc starań wszelkich dokładam,
aby ci wszystko niezwłocznie opisać.
Uważnie ucho przykładam....

Słyhać, że wiosna przymierza, mój panie
kwiecistą, zwiewną sukienkę...
Cietrzewie wokół leśniczówki Pranie
godową snują piosenkę.

W nurtach Rospudy, Ełku, Pisy, Necka
utoną kukły marzanny.
W koturnobutach i minispódniczkach
nowe zachwycą nas panny.

Wszystko, co wcześniej jakoś, gdzieś zasiano
rwie się do światła i życia!
Rośliny, dzieci, ptaki na Wielkanoc
wychylą główki z ukrycia.

I nowe ziarno, gdy już gleby dotknie,
może się w niej dobrze poczuć,
bo Anders Celsjusz znów podbija stopnie
w skali pogody i uczuć.

Figlarny wietrzyk porozwiewa wokół
kwiatowy pył, jak szarańcza.
Znów będą „syte przestrzenią obłoków”
Wigry, Niegocin i Hańcza.

Słyszysz to? Widzisz? No i czujesz przecież
skórą, rzęsami, czy uchem?
Jeśli tak – zostałeś Wybrańcem w świecie,
gdzie tyle jest uszu pógłuchych.

WAŻNE DLA SUWALSKICH SENIORÓW:

ZNIŻKI

Od 2016 roku suwalscy seniorzy, którzy mają ukończone 60 lat i są na emeryturze lub rencie mogą korzystać ze zniżek oferowanych w ramach Programu Aktywny Senior. Program został zorganizowany przez Miasto Suwałki z inicjatywy Suwalskiej Rady Seniorów. Mogą do niego przystąpić zarówno miejskie instytucje, jak i prywatni przedsiębiorcy.

Miejsca przyjazne seniorom, w których udzielane są zniżki to:

- ◆ Suwalski Ośrodek Kultury;
- ◆ Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- ◆ Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej;
- ◆ Muzeum Okręgowe;
- ◆ Pracownia Psychologiczna „PROGRES”, Maria Magdalena Sowulewska, ul. T. Kościuszki 93 (konsultacje i porady psychologiczne -30% zniżki);
- ◆ Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców, ul. E. Plater 1 (wykonywanie rocznych rozliczeń podatkowych ze zniżką 15%);
- ◆ Foto Roszkowski 1947, ul. Chłodna 12 (15% zniżki na zdjęcia do dowodów i legitymacji);
- ◆ Cinema Lumiere, ul. J. Dwernickiego 15 lok. 301 (bilety ulgowe dla seniorów 60+ Kino dla seniora – pokazy filmowe dla seniorów 60+, bilet 10 zł);
- ◆ Auto Naprawa Jerzy Zyskowski, ul. W. Gałaja 1 (10% rabatu przy naprawie samochodu);
- ◆ Visus Optyk, ul. T. Kościuszki 32/2 (10% zniżki na zakup pełnych okularów – oprawa i szkła okularowe; przy zakupie okularów: bezpłatne, pełne badanie wzroku);
- ◆ NZOZ Sanatorium Uzdrowskowie ZNP ZG, ul. Prof. Lorentowicza 6 87-720 Ciechocinek (5 % zniżki w zakupie turnusów sanatoryjnych (od 7-dniowych), 5 % zniżki na zakup zabiegów leczniczych; w skład turnusu wchodzi nocleg, wyżywienie, zabiegi).

Miejsca, realizujące Program Aktywny Senior są oznaczone logo, jak powyżej.

„ŚMIESZNY KONIEC”

- Dwóch dziadków siedzi na ławce i grzeje się w wiosennym słońcu. Właśnie przechodzą młode dziewczęta.
  - Jak tak patrzę na te młode dziolchy – to mi się krew burzy
  - przerywa ciszę pierwszy.
  - To nie krew ci się burzy, ino wapno lasuje!
- Wnusi, jak się nazywa ten pan, co ciągle mi coś chowa?
  - Alzheimer, dziadku, Alzheimer.
- *cdn...*

UWAGA: Seniorów zapraszamy do słuchania audycji „Suwalski SMS” w Radio 5 w każdą niedzielę o godz. 13.20

„Suwalski Głos Seniora” redagują: **Lucyna Śniecińska** (redaktor naczelny), **Irena Pietraszkiewicz**, **Krystyna Polkowska**, **Teresa Wysocka-Kluczny** (fotoreporter). Siedziba redakcji: Suwalskie Centrum Inicjatyw Senioralnych, ulica Ciesielska 15, 16-400 Suwałki, w każdy wtorek od godz. 10.00 do 13.00 lub e-mail: l.snecińska@wp.pl